

Підтримай профспілки, які захищають тебе

РЕКВІЗИТИ:
БФ «ВІДРОДЖЕННЯ БУДИНКУ ПРОФСПІЛОК»
ЄДРПОУ 39194889,
Р/Р 26009010079751
В АТ «УКРЕКСІМБАНК»
М. КИЄВА,
МФО 322313

ЗУСТРІЧ

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ – ПРІОРИТЕТ ДЛЯ ПРОФСПІЛОК

Відбулася зустріч міністра економічного розвитку і торгівлі Павла Шеремети з представниками Федерації професійних спілок України та всеукраїнських галузевих профспілок.

.03

НА ЧАСІ

ЧИ ЦІНУЄ ДЕРЖАВА СВОГО ПРАЦІВНИКА?

Мінімальна зарплата в Україні з грудня 2013 року заморожена на рівні 7,3 грн у погодинному розмірі та 1218 грн – у місячному.

.04

ПОЗИЦІЯ

КАТЕГОРИЧНЕ «НІ!»

Профспілки виступають категорично проти підвищення на 10% тарифів на перевезення пасажирів у всіх категоріях вагонів залізницею.

.10

№ 29 (751) | 17.07.2014

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

ОФІЦІЙНО | Профком ПАТ «Запорізький автомобілебудівний завод» оприлюднив відкрите звернення щодо підтримки вітчизняних автовиробників до Президента України та Верховної Ради України. **.02**

ДОПОМОГА | Членські організації ФПУ надають гуманітарну допомогу постраждалим мешканцям східних областей, а також перераховують кошти сім'ям загиблих учасників Євромайдану. **.02**

ВІДПОВІДЬ | Мінсоцполітики «розібралось» із Держказначейством відносно 105-мільйонної заборгованості перед ПрАТ «Укрпрофоздоровниця». **.03**

Дітмар Шефферс: «Ми впливаємо на політику так, щоб політики дослухалися до нас»

.05

ТЕМА НОМЕРА | НАСКІЛЬКИ СЕРЬОЗНИМИ БУДУТЬ НАСЛІДКИ ГАЗОВОГО КОНФЛІКТУ?

ЯК ПЕРЕЖИТИ ЗИМУ БЕЗ РОСІЙСЬКОГО ГАЗУ?

Якщо військова агресія Росії торкнулася тільки східних регіонів країни, то газова війна, розв'язана північним сусідом, позначиться на всіх українських громадянах. Достеменно відомо, що в найближчий опалювальний сезон газ стане дефіцитом. Відтак якійсь частині населення доведеться якщо не мерзнути,

то тепло вдягатися вдома. Частина промислових підприємств скоріш за все зупиниться. Наскільки серйозними будуть наслідки газового конфлікту? Чи готова Україна скоротити споживання блакитного палива на 20–25%? Думки експертів газового ринку з цього приводу є неоднозначними. **.08**

ДОЛУЧАЙТЕСЬ ДО ОБГОВОРЕННЯ
Будь-який матеріал номера можна обговорити на нашому сайті www.psv.org.ua

ОФІЦІЙНО

ВІДКРИТЕ ЗВЕРНЕННЯ ЩОДО ПІДТРИМКИ ВІТЧИЗНЯНИХ АВТОВИРОБНИКІВ ДО ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ЗАЗ Асоціація українських автомобілебудівників

Шановні керівники держави!

Від імені трудового колективу ПАТ «Запорізький автомобілебудівний завод» звертаємо до вас із приводу критичної ситуації, що склалася на нашому підприємстві та підприємствах-суміжниках.

Більш як 150-річна історія нашого заводу багата різними етапами, але в усі часи – й упродовж років незалежності також – державні мужі вдавалися до зважених рішень щодо підтримки та розвитку одного з найбільш високотехнологічних та багатопрофільних напрямків промисловості.

Обсяг виробництва на «ЗАЗі» – понад 282 тис. автомобілів; чисельність працівників підприємства – більше 16 тис.; до бюджетів та фондів України наше підприємство сплатило понад 2 млрд грн податків; у технічне переоснащення та модернізацію виробництва вкладено понад 500 млн грн; більше 800 українських підприємств мали значні обсяги виробництва та виплачували достойну заробітну плату своїм понад 190 тисячам працівникам, стабільно перераховували податки до бюджетів; розвивалися сумісні проекти з виробництва комплектуючих виробів, створювалися нові робочі місця; автомобілі українського виробництва становили 80% вітчизняного ринку продажу, за рахунок чого суттєво поповнювалися Державний бюджет України.

Що ми маємо в 2014 році.

Законів України, спрямованих на підтримку і розвиток вітчизняних автовиробників, – 0. Внаслідок чого:

– прогнозований обсяг виробництва «ЗАЗу» – ледве 10 тис. автомобілів (та й взагалі, з червня конвеєрне виробництво зупинено);

– перерахування до бюджетів усіх рівнів наближаться до 0 грн;

– без замовлень (а отже – з відповідними наслідками) лишилися підприємства-суміжники «ЗАЗу»;

– автомобілі вітчизняного виробництва становлять лише 10% внутрішнього ринку, зате імпорт автомобілів – на другому місці у відтоку валюти з України;

– не працюють усі українські підприємства-автовиробники;

– значно збільшилися навантаження на центри зайнятості та бюджет – у виплаті допомоги з безробіття.

Ці факти ми наводимо лише як прямі чинники «сприяння» розвитку промисловості України, які можна доповнити не тільки ліквідацією Міністерства промислової політики, а й (що є найгіршим) значним посиленням соціальної напруги, коли тисячі громадян залишаються без роботи, а отже – без засобів для гідного життя, що, як наслідок, призводить до збільшення боргів за комунальні платежі, енергоносії, зростання злочинності у країні.

Виникає запитання, на яке хотілося б отримати відповідь: кому це вигідно – керівництву держави, громадянам України чи її ворогам?

Ми усвідомлюємо об'єктивні причини, які впливають на скорочення автомобільного ринку України.

Але дії нинішнього Уряду та Верховної Ради не піддаються нашому розумінню!

Тоді як уряди європейських та світових держав-автовиробників у кризові часи вдаються до ефективних заходів щодо збереження і підтримки підприємств, у нашій державі все робиться навпаки! Навесні цього року на третину знижено ставки спеціального мита на легко-

ві автомобілі, з 1 квітня вдвічі підвищено акцизний податок на легкові автомобілі та кузови для них, скасовано екологічний податок за утилізацію знятих з експлуатації транспортних засобів!

Складається враження, що на рівні вищого керівництва держави узгоджено виконуються замовлення на знищення українського автопрому, доведення тисяч громадян до злиденного існування та свідомо ліквідовуються підприємства, робота яких наповнює бюджет України!

Зважаючи на кризову ситуацію, про яку ми голосно заявляємо, для збереження та розвитку автомобілебудування в Україні, просимо Вас, шановний пане Президенте, звертаємо до вас, шановні народні обранці, із закликом запровадити на законодавчому рівні ефективні механізми захисту та підтримки вітчизняного автомобільного виробництва! А саме – відновити або прийняти Закони щодо:

- введення спеціального мита на імпортовані автомобілі – як на нові, так і на ті, що були у користуванні;
- утилізаційного збору;
- обнуління оподаткування частини прибутку, що спрямовується на інвестиції;
- зниження акцизного податку;
- створення привабливого інвестиційного клімату;
- пільгового кредитування покущців вітчизняних автомобілів та ін.

З повагою та сподіванням,

МИКОЛА ПАЛІЄНКО,
ГОЛОВА ОБ'ЄДНАНОГО ПРОФКОМУ
ПУБЛИЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО
ТОВАРИСТВА «ЗАПОРІЗЬКИЙ
АВТОМОБІЛЕБУДІВНИЙ ЗАВОД»

ДОПОМОГА

ЄДНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ І ПРОФСПІЛКОВА СОЛІДАРНІСТЬ

Інформація про участь членських організацій Федерації профспілок України у наданні гуманітарної допомоги постраждалим мешканцям східних областей, а також про виконання Постанови Ради ФПУ від 27.02.2014 «Про поточну ситуацію в країні та першочергові завдання профспілок» щодо перерахування коштів сім'ям загиблих учасників Євромайдану.

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ ПОВІДОМЛЯЄ, що на адресу ФПУ надходять численні повідомлення від членських організацій про надання гуманітарної допомоги тим, хто її потребує. Так, отримано листи від профспілки працівників

вугільної промисловості, авіабудівників, зв'язку, культури, молодіжного житлового будівництва, освіти, споживчої кооперації, територіальних профоб'єднань Волинської, Житомирської, Дніпропетровської, Львівської, Рівненської, Тернопільської, Хар-

ківської, Херсонської, Чернівецької, Черкаської та інших областей, міста Києва. Профспілки надали допомогу сім'ям загиблих учасників Євромайдану, постраждалим, громадянам України з Донецької, Луганської областей, АР Крим, які змушені були покинути місце проживання, Збройними силами України, а також воїнам, пораненим у зоні АТО. Допомога окремих всеукраїнських профспілок і територіальних об'єднань доволі вагома. Наприклад, профспілка працівників зв'язку надала загальну допомогу на суму 868 тис. грн; вугільної промисловості – 420 тис. грн (у т.ч. Добропіль-

ський терком профспілки організував із 20 червня харчування бійців із міст Слов'янська і Краматорська у кількості 168 осіб із розрахунку 2,5 тис. грн на добу); культури – 198 тис. 300 грн; споживчої кооперації – 200 тис. грн. Територіальні профоб'єднання Волинської області виділили 555 тис. 65 грн; Львівської – 1,5 млн грн; Рівненської – 890 тис. 651 грн; Тернопільської – 231 тис. грн; Херсонської – 150 тис. грн; Житомирської – 120 тис. грн; Черкаської області – 72 тис. грн; профспілки міста Києва – 128 тис. грн. Але основне – це і допомога, й щирі наміри, жертвованість і відчуття єдності з тими, кому ми допомагаємо, це людяність, Божа ласка і розуміння допомоги своєму ближньому. За це всім велика і щира подяка.

ПРИВІТАННЯ

20 ЛИПНЯ – ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ МЕТАЛУРГІЙНОЇ ТА ГІРНИЧОДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Шановні працівники та ветерани підприємств, організацій і установ гірничо-металургійного комплексу України!

Щиро вітаю вас із професійним святом! Гірничо-металургійна галузь є однією з ключових у вітчизняній економіці. Її стабільна робота є запорукою зміцнення економічного потенціалу України.

Вчені, робітники, інженерно-технічні працівники галузі викликають заслужену повагу всього українського народу. Родинні династії гірників і металургів, збереження успадкованих трудових традицій, пошук і впровадження нових технологій є прикладом відповідального ставлення до обраної професії, відданості своїй справі.

Федерація профспілок України й надалі обстоюватиме ваші трудові, соціально-економічні права та інтереси, створення безпечних умов праці.

Бажаю усім вам нових успіхів і вагомих трудових здобутків! Нехай у ваших домівках завжди буде мир, щастя, благополуччя і достаток!
З глибокою повагою

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ,
ГОЛОВА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

БУДИНОК ПРОФСПІЛОК – СИМВОЛ ПРОФСПІЛКОВОГО РУХУ КРАЇНИ

Михайло Погорелов, голова первинної організації Профспілки авіабудівників України на Харківському державному авіаційному виробничому підприємстві:

«Будинок профспілок – один із символів могутності та єдності профспілкового руху нашої країни. Те, що будівля перебувала в центрі нашої столиці, – це було правильно. Я переконаний, що будівлю Будинку профспілок необхідно відновити, про інші варіанти навіть не може бути й мови. Федерація профспілок та її членські організації мають повернутися в цю будівлю обов'язково. Відновлення будівлі – процес довгий і фінансово затратний. Ми це всі повинні розуміти. Необхідно буде багато зусиль докласти, щоб відновити Будинку профспілок, а потім оснастити його необхідним обладнанням.

Складно сказати, чи вийде у нас відновити будівлю найближчим часом. Чи дадуть профспілкам зробити це взагалі, адже будівля розташована на такому «ласому шматочку» київської землі. Проте намагатися зробити це треба. І чим швидше, тим краще. Не всі члени профспілки у нас в Харкові погоджувалися з тим, що будівлю зайняли учасники Майдану. Будинку у результаті зіткнень згорів, знищено меблі та обладнання, документи й особисті речі людей, що працювали там. Держава в будь-якому випадку несе відповідальність за все, що відбувається у країні. Уряд із перших днів мав озвучити свою позицію з приводу відновлення будівлі. Але, на мій погляд, думка профспілок там мало кого цікавить. І це випливає з дій влади, на жаль».

**ЗАПИСАВ
ОЛЕКСАНДР ПАЛІЙ**

ЗУСТРІЧ

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ – ПРІОРИТЕТ ДЛЯ ПРОФСПІЛОК

14 липня за ініціативою профспілкової сторони відбулася зустріч міністра економічного розвитку і торгівлі Павла Шеремети з представниками Федерації професійних спілок України та всеукраїнських галузевих профспілок.

Фото Ірини Латишевої

Олена ОВЕРЧУК
«ПВ»

«Розвиток людського капіталу – один з найважливіших пріоритетів для Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. Тому Мінекономрозвитку буде використовувати свої можливості, щоб це пріоритетне завдання було виконано. Важлива запора цього – налагодження відкритого соціального діалогу», – зазначив у вступному слові Павло Шеремета.

Серед питань, що обговорювалися під час зустрічі, – активізація внутрішнього ринку, підвищення платоспроможного попиту населення, системна державна цінова політика на внутрішньому ринку, поліпшення соціального діалогу як запоруки ефективної роботи галузей промисловості, а також підвищення ролі системи технічного регулювання.

З профспілкової сторони у зустрічі взяли участь Голова Федерації професійних спілок України Григорій Осовий, заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк, голова Профспілки авіабудівників України Ярема Жугаєвич, голова Всеукраїнської профспілки працівників і підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг Тетяна Ясько, голова Профспілки працівників автомобільного транспорту та шляхового господарства України Олег Хмарний, а також заступник голови Профспілки трудящих металургійної і гірничодобувної промисловості України Олександр Рябоко.

Голова Федерації професійних спілок України Григорій Осовий зазначив, що профспілкова сторона ініціювала зустріч для того, щоб, так би мовити, «звірити годинники». Профспілки, цілком зрозуміло, мають власне бачення вирішення проблемних питань і хотіли б безконфліктно, шляхом переговорів та консультацій, вирішувати їх. Голова ФПУ висловив сподівання, що профспілки

буде почуто, а їхні пропозиції враховано.

Міністерство економічного розвитку, за словами Григорія Осового, разом з Міністерством соціальної політики та Міністерством фінансів є пріоритетними для ФПУ. «Сьогодні ми працюємо в умовах жорсткої кризи та бюджетних обмежень. Цілком зрозуміло, що незадоволення людей є і буде, але разом з тим, якщо ми окреслимо перспективи і крок за кроком показуватимемо можливості, як пережити цю скруту, то її легше буде подолати. Тож варто збалансувати соціальну політику із запланованими реформами задля того, щоб у результаті не відбулося зниження життєвого рівня громадян», – зазначив Голова ФПУ.

Зупинився Григорій Осовий і на такому важливому питанні, як баланс трудових ресурсів, а також торкнувся впливу зони вільної торгівлі з ЄС на економіку Украї-

стунник Голови ФПУ висловив сподівання, що запровадження регулярного соціального діалогу дозволить відшукати відповіді на глобальні питання.

Голова Профспілки авіабудівників України Ярема Жугаєвич торкнувся проблеми колективного договірного регулювання. Голова Всеукраїнської профспілки працівників і підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг Тетяна Ясько зупинилася на проблемі тендерних закупівель для такої соціально важливої сфери, як шкільне харчування, а також на питанні соціального діалогу з міністерством для розвитку відповідних галузей. Голова Профспілки працівників автомобільного транспорту та шляхового господарства України Олег Хмарний порушив питання тарифів на надання послуг з перевезення, пільгових та нелегальних перевезень, а також заборгованос-

Варто збалансувати соціальну політику із запланованими реформами задля того, щоб у результаті не відбулося зниження життєвого рівня громадян.

ни, зокрема щодо запобігання відтоку кваліфікованої перспективної молоді з нашої держави.

Заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк привернув увагу міністра до проблеми скорочення легальної зайнятості. Далі, зупинившись на питанні оплати праці, він наголосив на тому, що сьогодні розмір зарплати є недостатнім для відтворення трудового потенціалу і не забезпечує платоспроможного попиту населення.

Щодо євроінтеграційних процесів Сергій Кондрюк висловив прохання до Міністерства економічного розвитку і торгівлі та Міністерства соціальної політики, аби віднайти рішення щодо формування дорожньої карти імплементації Угоди про асоціацію з ЄС в соціально-трудовій сфері. За-

ти із заробітної плати працівників галузі. Заступник голови Профспілки трудящих металургійної і гірничодобувної промисловості України Олександр Рябоко в своєму виступі зазначив, що за роки незалежності в Україні так і не вдалося створити належний внутрішній ринок металопродукції. Ще одна проблема, яка турбує металургів, це зношення основних засобів на 70–90%. Тому слід відшукати важелі впливу, аби стимулювати власників вкладати гроші в розвиток національної промисловості та виробництва.

Представники ФПУ та всеукраїнських галузевих профспілок подякували за соціальний діалог з Міністерством економічного розвитку і торгівлі та висловили сподівання на його ефективне продовження.

ВІДПОВІДЬ

КОШТИ НА ЛІКУВАННЯ БУДЕ ПЕРЕРАХОВАНО

ЯК ІНФОРМУЄ ДЕПАРТАМЕНТ ЮРИДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ ФПУ, Міністерство соціальної політики України повідомило про розгляд листа Федерації професійних спілок України від 29.05.2014 стосовно перерахування коштів за послуги із санаторно-курортного лікування, а також про те, що станом на 25.06.2014 в Державній казначейській службі України перебува-

ють на виконання платіжні доручення санаторно-курортним закладам ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» на загальну суму понад 105 млн грн. Після проведення Державною казначейською службою України відповідних платіжних доручень Фонду соцстрахування, кошти за послуги із санаторно-курортного лікування надійдуть на рахунки санаторно-курортних закладів ПрАТ «Укрпрофоздоровниця».

КОМЕНТАР

КОЖЕН ДЕНЬ ЗАТРИМКИ ЗАРПЛАТИ ПРАЦІВНИКУ МАЄ БУТИ КОМПЕНСОВАНО

Коментар заступника Голови ФПУ, першого заступника Голови СПО Об'єднань профспілок Сергія Кондрюка

– Якою є заборгованість із заробітної плати?

– Офіційна статистика свідчить, що на сьогодні заборгована зарплата складає майже 1 млрд грн. Фактично 120 тис. громадян України не можуть реалізувати своє конституційне право на своєчасне отримання зарплати на економічно активних і працюючих підприємствах. За нашими оцінками, загальна кількість працівників, яким несвоєчасно платять зарплату, перевищує 200 тис. осіб.

– Як держава і ФПУ захищають право працівників на своєчасне отримання зарплати?

– Скажу декілька слів про ставлення держави до цієї складної проблеми: якщо працівнику несвоєчасно виплатили зарплату, яким чином йому оплатити, наприклад, планову операцію, де взяти гроші на навчання дитини, як сплатити за оренду житла? Працівники примушують йти до банку. Уявіть собі, що він прийшов до банку, й банк, видавши працівникові кредит, хоче, щоб той повернув йому не тільки гроші, а й відсотки. У випадку, якщо працівник несвоєчасно поверне кредит, банк обов'язково введе додаткові штрафні санкції. І це вважається нормальними правилами гри. А що відбувається у відносинах працівника і роботодавця у випадку затримки останнім виплати зарплати? Роботодавець не

платить зарплату і користується цими грошима на власний розсуд, наприклад може купити собі пальне або верстати, поїхати на відпочинок і т. ін., тобто фактично використовує ці гроші як безвідсотковий кредит. Хіба це справедливо?

ФПУ жорстко вимагає як від попередньої влади, так і теперішньої, демократичної, за кожен день затримки зарплати працівник має отримати таку компенсацію, яка б покрила всі ті видатки, що йому доведеться понести у випадку вимушеного придбання банківського кредиту. Існує ще одна проблема: як бути з підприємствами, що банкрутіли або є фінансово неспроможними. Якщо ми йдемо в Європу, там діє механізм гарантійних установ. Повернемося знову до прикладу банків. Якщо в банку немає грошей, вкладникам гарантується повернення коштів у розмірі аж до декількох десятків тисяч гривень з так званого фонду гарантування вкладів. Інститут гарантування виплати зарплати має діяти так само чітко, як діють установи, що повертають гроші вкладникам банків. Упевнений, що це можна зробити вже сьогодні, використовуючи наявні ресурси, і тільки так ми зможемо захистити конституційне право громадянина на своєчасне отримання зарплати.

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ

СПІВЧУТТЯ

Центральний комітет Профспілки працівників текстильної та легкої промисловості України висловлює глибоке співчуття рідним, близьким та колегам з приводу тяжкої втрати – смерті Тамари Дмитрівни Рєви, правового інспектора Дніпропетровського обласного комітету профспілки текстильної та легкої промисловості.

СПО

В УМОВАХ ЗАГРОЗИ МАСОВОГО БЕЗРОБІТТЯ ТА НАСТУПУ НА ТРУДОВІ Й ПРОФСПІЛКОВІ ПРАВА

11 липня у великій залі Палацу мистецтв МВС України відбулося засідання Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні.

Фото: Микола ЛАТІШЕВА

Олена ОВЕРЧУК
«ПВ»

Вів засідання Голова Федерації професійних спілок України Григорій Осовий. Першим пунктом порядку денного було обрання голови Спільного представницького органу об'єднань профспілок. Варто зазначити, що Угодою про утворення Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок передбачено, що його головою обирається Голова ФПУ, який представляє найчисленніше громадське об'єднання профспілок на національному рівні. Відтак головою СПО об'єднань профспілок було обрано Голову ФПУ Григорія Осового, а першим заступником голови СПО об'єднань профспілок – заступника Голови ФПУ Сергія Кондрюка.

Учасники засідання обговорили тактику дій профспілок в умо-

вах кризи, а також пропозиції щодо заходів для запобігання негативним наслідкам і запровадження компенсуючих механізмів. Зокрема, у виступах наголошувалося, що в умовах соціально-економічної кризи, що охопила країну, виникає загроза масового безробіття та зубожіння населення (насамперед через замороження мінімальної заробітної плати та значне підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги й продовольчі товари). Тож для запобігання негативним наслідкам, запровадження компенсуючих механізмів і консолідації дій профспілок СПО об'єднань профспілок прийняв рішення взяти до відома інформацію заступника голови СПО об'єднань профспілок Сергія Кондрюка про загрози у соціально-економічній сфері, а також для визначення тактики дій СПО об'єднань профспілок в умовах соціально-економічної кризи створити антикризову групу.

Під час засідання СПО репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні було розглянуто пропозицію Міністерства соціальної політики щодо укладення Меморандуму про взаєморозуміння і співпрацю; пропозиції до Державного бюджету України на 2015 рік та удосконалення методики розрахунку прожиткового мінімуму; позицію СПО об'єднань профспілок щодо актуалізації положень чинної Генеральної угоди на 2010–2012 роки.

Також учасники засідання заслухали інформацію про опрацювання нормативно-правових актів, що надійшли до СПО об'єднань профспілок у I півріччі ц. р.; про стан виконання рішень СПО об'єднань профспілок за I півріччя ц. р.; про організацію співпраці і взаємодії представників профспілок в органах соціального діалогу на національному рівні.

КАБМІН

ЗАТРИМОК З ПЕРЕРАХУВАННЯМ КОШТІВ НА ЛІКУВАННЯ НЕ МАЄ БУТИ!

Саме такою була позиція представника профспілок в Уряді Голови ФПУ Григорія Осового під час обговорення на останньому засіданні Кабінету Міністрів проблеми фінансування діяльності санаторно-курортних закладів.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ,

проблема полягає у несвоєчасному перерахуванні органами Державного казначейства за платіжними дорученнями Фондів загальнообов'язкового соціального страхування коштів на потреби санаторіїв, які надають послуги застрахованим особам. Іноді такі затримки тривають декілька місяців, і це не дає змоги санаторно-курортним закладам як належить організувати лікування застрахованих осіб: закупити медикаменти, забезпечити людей продуктами харчування, виплатити зарплату медперсоналу, розрахуватися за комунальні послуги тощо. «Ми сьогодні підняли увесь світ, – сказав Григорій Осо-

вий. – Я як до недавнього часу голова Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, дирекція Фонду, ФПУ постійно зверталося до органів контролю, керівників держави з проханням вирішити цю проблему. Нещодавно Рада ФПУ ухвалила відповідне звернення до Президента України, Голови ВР, керівників Уряду. І ось тільки зараз ми побачили результат. 9 липня завдяки нашим спільним зусиллям було погашено борги за 2013 рік і зроблено відповідні розрахунки на I квартал цього року. Нарешті ми досягли успіху». «На жаль, проблему допоки ще остаточно не вирішено, оскільки сума заборгованості лишається доволі суттєвою, – наголосив Голова ФПУ. – Тому я на засіданні

Кабінету Міністрів сказав, що управляти такими процесами у ручному режимі неприпустимо. Тут потрібно виключити всі можливі зловживання з боку посадових осіб, оскільки кошти, перераховані роботодавцями на потреби застрахованих осіб, згідно з чинним законодавством, можуть бути використані лише за цільовим призначенням, тобто на оплату путівки працівникові (у разі настання страхового випадку) на його лікування у санаторії, реабілітацію після травми на виробництві, отримання матеріальної допомоги або інших соціальних послуг. Потрібно чітко усвідомити, що кошти, перераховані на потреби соціального страхування, не є бюджетними, у них інше призначення – це внесок самих застрахованих осіб у своє соціальне страхування. Завдання полягає у тому, щоб за винищення дефіциту бюджету соціальні кошти не розчинили і не були спрямовані на інші потреби. Саме цим у системі загальнообов'язкового соціального страхування опікуються

профспілки, які у правліннях фондів представляють інтереси застрахованих осіб (найманих працівників)». Представник профспілок вніс пропозицію додати до проекту постанови Уряду пункти, які б унормували обслуговування Державним казначейством коштів Фондів соцстраху. Для цього, як вважають профспілки, потрібно: – по-перше, обслуговувати кошти від фондів у строгому порядку черговості їх надходження, а не вибірково; – по-друге, термін перерахування таких коштів не має перевищувати двох тижнів, що цілком достатньо для проведення Держказначейством необхідних операцій; – по-третє, як запобіжний захід профспілки запропонували, щоб кошти фондів акумулювалися в Держказначействі окремо на спеціальному рахунку, оскільки вони є власністю застрахованих осіб і не можуть бути використані на інші цілі. «Це загальноприйнята європейська практика», – підсумував Григорій Осовий.

НА ЧАСІ

ЧИ ЦІНУЄ ДЕРЖАВА СВОГО ПРАЦІВНИКА?

У четвер, 3 липня, Бундестаг схвалив першу в історії Німеччини мінімальну заробітну плату на рівні 8,5 євро на годину. За словами економістів, підвищення заробітної плати у найбільшій країні з найбільшою економікою Європи сприятиме тому, що люди витратять більше грошей, що має забезпечити економічне зростання.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ДЕПАРТАМЕНТ ВИРОБНИЧОЇ ПОЛІТИКИ ТА КОЛЕКТИВНО-ДОГОВІРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФПУ,

мінімальна зарплата в Україні з грудня 2013 року заморожена на рівні 7,3 грн у погодинному розмірі та 1218 грн – у місячному. На переконання профспілок, на шляху євроінтеграції України, особливо в сучасних умовах зростання цін і запровадження непопулярних реформ, неприпустимо «заморожувати» мінімальну зарплату, а навпаки – необхідно її підвищувати для забезпечення конституційного права українських громадян на гідний життєвий рівень та розвитку економіки в цілому. Профспілки ще в березні ц. р. ініціювали перед Міністерством соціальної політики та роботодавцями (стороню власників) переговори для встановлення економічно-обґрунтованого розміру мінімальної заробітної плати на 2015 рік. Сторони власників було запропоновано встановити у 2015 році мінімальну заробітну плату у розмірі 3171 грн. Такий її рівень враховує мінімальні потреби праців-

ника на продукти харчування, непродовольчі товари та послуги, медичне обслуговування, утримання дітей, придбання житла, податок на доходи фізичних осіб. З огляду на зовнішні і внутрішні проблеми в країні, профспілки вбачають за можливе запровадити поетапне досягнення цього розміру зі стартової величини мінімальної зарплати, що дозволить працівнику протягом повного страхового стажу заробити мінімальну пенсію, і у 2015 році вона має дорівнювати 2528 грн. Сподіваємося, що Урядова сторона та роботодавці в черговий раз не проігнорують інтереси українського працівника. Крім того, Федерація профспілок України планує провести опитування на сторінці «Профлідер» у Фейсбукі й дізнатися думку пересічних громадян про підвищення розміру мінімальної заробітної плати в Україні. Інформація про опитування буде поширена найближчим часом. Якщо ви зацікавлені, просимо надсилати запити на електронну адресу zarplata2015@ukr.net.

Мінімальна зарплата в Україні з грудня 2013 року заморожена на рівні 7,3 грн у погодинному розмірі та 1218 грн – у місячному.

ФОТОФАКТ

ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОЇ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВ

Підписано Угоду про співробітництво між

Спільним представницьким органом роботодавців Харківської області та Об'єднанням профспілок Харківської області щодо збереження та розвитку трудового потенціалу і забезпечення стабільної роботи підприємств. Свої підписи під документом поставили голова Об'єднання профспілок Харківської області Сергій Тесленко та голова Спільного представницького органу роботодавців Харківської області Анатолій Гіршфельд.

РОЗМОВА З ГОЛОВОЮ ПРОФСПІЛКИ БУДІВЕЛЬНИКІВ НІМЕЧЧИНИ ДІТМАРОМ ШЕФФЕРСОМ

Тетяна РУБАН
«ПВ»

– Пане Шефферс, не викликає сумніву, що завдання, які ставить перед собою Профспілка будівельників Німеччини, важливі та актуальні. Але все-таки, які з них Ви вважаєте найбільш актуальними?

– Найважливішим завданням нашої профспілки було, є і залишається поліпшення умов праці робітників, зайнятих у будівельній галузі. Цього ми досягаємо за допомогою тарифної політики: укладаємо тарифні угоди, колективні договори, обстоюючи їх від імені наших працівників. Ми намагаємося впливати на політику так, аби політики створювали рамкові умови для розвитку будівельної галузі Німеччини.

Наведу приклад. Для сприяння житловому будівництву в Німеччині ми домоглися від влади реалізації програми допомоги, щоб приватний забудовник міг провести енергетичну санацію своєї будівлі: встановити теплоізоляцію даху, замінити вікна на енергозберігаючі. В кінцевому результаті це забезпечить зменшення витрат на опалення. Відтак, по-перше, ми зберігаємо робочі місця для робітників, які здійснюють цю санацію, і, по-друге, захищаємо клімат. Іде один приклад – це законодавче вдосконалення законів з охорони здоров'я та захисту робочих місць.

– Сьогодні багато говорять про соціалістичний діалог у будівельній галузі Німеччини? Якщо виникають спірні питання, як Ви їх вирішуєте?

– У будівельній галузі Німеччини існує доволі тривала традиція соціального партнерства. Багато років тому ми домовилися з роботодавцями про створення так званих соціальних кас взаємодопомоги.

Так, у галузі діє Пенсійна каса. Будівельник, який багато років пропрацював на будівництві і йде на пенсію чи за якихось інших причин стає непрацездатним, окрім звичайної державної пенсії, отримує ще й додаткову пенсію із каси взаємодопомоги будівельної пенсійної забезпечення.

Нині з цієї каси отримують пенсії близько 410 тис. будівельників. У цілому в будівельній сфері Німеччини нараховується близько 700 тис. будівельників. Оскільки профспілка та роботодавці спільно керують цією касою, то ми просто приречені вести діалог. Загалом на цей час балансова сума Соціальної каси в будівельній сфері становить 4,5 млрд євро.

Я нині голова наглядової ради Соціальної каси, і щороку голова ради змінюється. Приміром, один рік головує профспілкова сторона, наступного – роботодавці. Керування здійснюється на двосторонній

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

«Ми впливаємо на політику так, щоб політики дослухалися до нас»

основі. Тарифні угоди діють лише для роботодавців, які є членами Об'єднання роботодавців, і для працівників на йманій праці, які є членами профспілки. Якщо ж роботодавець не є членом Об'єднання роботодавців, то він не зобов'язаний дотримуватися положень тарифної угоди або колективного договору і не сплачує кошти до Соціальної каси. Але тоді ця система не працюватиме. Тож держава ухвалила рішення, що тарифні угоди є обов'язковими для всіх у цій галузі. Незалежно від того, підприємство є членом Об'єднання роботодавців чи ні. Тому всі мають сплачувати кошти до цієї каси.

Відтак хоч би в якій фірмі не працював будівельник, він все одно отримуватиме фінансову допомогу із Соціальної каси.

Соціальна каса допомагає вирішувати й інші питання. Так, у будівельній галузі Німеччини близько 30 тис. учнів виробничого навчання. А за нього потрібно платити. Відтак для того, аби підприємства мали мотивацію вкладати кошти у навчання учнів, кожен роботодавець має вносити

до каси навчання 2% від зарплати. Ці гроші спрямовуються лише на підприємства, які справді беруть до себе учнів виробничого навчання. Це ще одна мотивація для роботодавців навчати робітників.

– Невже все так добре?

– Незважаючи на позитивне соціальне партнерство, між нами виникає чимало суперечок. У квітні-травні ц.р. я провів тарифні переговори з Організацією роботодавців Німеччини. Положення цієї угоди є дійсними для всіх робітників у будівельній галузі. Ми вимагали суттєвого збільшення зарплати і суми компенсації за використанням робітником власного автомобіля, яким він добирається до роботи.

У цьому питанні ми довго не могли знайти спільної мови, вже навіть підготувалися до страйку, проте роботодавці все ж таки пішли на поступки. Було підписано угоду про підвищення тарифної оплати на 3,1% на період за 13 місяців.

– Як укладаються колективні договори і тарифні угоди? Які умови в них обумовлюються?

– У Німеччині діє закон про тарифну угоду, у якому чітко прописано, що держава у цих тарифних угодах участі не бере. Колдоговори, що їх укладають на підприємствах, не регулюють рівень зарплати, тому що це питання регулюється тарифними угодами.

Закон із тарифного регулювання, який був прийнятий після Другої світової війни, надзвичайно важливий. Якби не було закону, що забороняє у колдоговорах розглядати рівень зарплати, то могла б трапитися ситуація, коли на підприємствах у колдоговорах під тиском власника могли б занижуватися показники, зарплата і не бралася б до уваги тарифна угода. Оскільки це заборонено, то тарифні угоди діють для всіх підприємств.

І навіть якщо роботодавець не є членом Об'єднання роботодавців, то все одно колдоговір і тарифна угода мають укладатися на підприємстві лише з профспілкою.

Є підприємства, де немає профспілок і де роботодавці не є членами Об'єднання робото-

маю володіти інформацією про те, як розподіляються наші сили, групи. Адже якщо переговори виявляються складними, то ми можемо вдатися до страйку. У цьому разі ми домовляємося з Об'єднанням роботодавців про проведення переговорів для пошуку компромісу. Причому пошук відбувається з обох сторін. Роботодавці і профспілка шукають у своїх лавах більшість для підтримки такого компромісу.

Після того, як обидві сторони кажуть «так», – все складається добре. Якщо ж одна сторона не погоджується, то у тарифній угоді це регулюється так: перед тим, як розпочати страйк, профспілка звертається до незалежного арбітра – третейського судді, якому можна довіряти і який спробує цей спір вирішити мирним шляхом.

Іноді трапляється так, що й арбітр не може допомогти знайти порозуміння. Тоді розпочинаємо страйк.

– Одна з болючих проблем – скорочення робочих місць. Як профспілка допомагає його вирішити?

– Як я вже зазначав, з одного боку, ми намагаємося поліпшувати рамкові політичні умови. З іншого – існують різноманітні гнучкі моделі організації робочого часу, і якщо їх застосовувати, то перед підприємством не так гостро стоїть питання скорочення робочих місць.

Іноколи ми йдемо на поступки, на деякий час змінюємо положення тарифних угод. Так, часом погоджуємося на модель часткової або неповної зайнятості. Але як? Робітники працюють менше годин, ніж належить, і підприємство оплачує їм фактично відпрацьовані години. А за скорочені години працівники платять держава через організації із працевлаштування.

Завдяки цьому положенню нам вдається врятувати багато робочих місць, відтак підприємство має змогу зберегти своїх робітників.

Із податків, що сплачують підприємства та робітники, держава створила касу для оплати праці працівників, що трудяться неповний робочий день.

– Як розвивається міжнародна співпраця профспілки будівельників? Чи вдається використовувати досвід інших країн?

– Я завжди використовую досвід інших країн у своїй роботі. Адже у багатьох країнах є речі, які регулюються краще. Якщо, приміром, система соціальної каси діє в одній країні, то її запроваджують і в нашій країні. Програми допомоги з енергетичної санації приміщень почали діяти на основі обміну досвідом профспілок на міжнародному рівні. Сьогодні шведські профспілки теж розгорнули дискусію з урядом про запровадження таких програм.

АВСТРАЛІЯ: ЗАЛІЗНОРУДНИЙ БІЗНЕС СКОРОЧУЄ РОБОЧІ МІСЦЯ

Зовнішній консультант рекомендував найбільшій у світі гірничодобувній компанії BHP Billiton звільнити понад 3 тис. робітників у залізнорудному підрозділі з метою скоротити витрати та підвищити ефективність своїх операцій. BHP Billiton уже скоротила

близько 100 робочих місць у штаб-квартирі свого залізнорудного підрозділу в м. Перті та ще 170 на шахті Whaleback у віддаленому регіоні Pilbara в західній Австралії, де видобуваються приблизно дві з кожних п'яти тонн залізної руди, що продаються з

доставкою морем. Представник компанії, що має офіс у Мельбурні, заявила, що «кроки з підвищення ефективності бізнесу не нові. BHP Billiton Iron Ore регулярно застосовує ініціативи щодо поліпшення продуктивності праці та скорочення витрат, і

ми найняли зовнішніх консультантів для допомоги в цьому процесі». При цьому вона відмовилася коментувати запитання про те, які консультанти були призначені, в чому полягали їхні рекомендації і чи має компанія наміри їх здійснювати.

ПАР

ШАХТАРІ ДОМОГЛИСЯ ПІДВИЩЕННЯ ЗАРПЛАТИ

Асоціація гірників і компаній-власників платинових копалень у Південно-Африканській Республіці домовилися про розмір зарплати для робітників, що дозволить припинити страйк, який триває вже п'ять місяців. Лідер місцевої Асоціації гірників Джозеф Матаванджва зустрівся з представниками Anglo American Platinum та Impala Platinum і передав їм вимоги, що стосувалися розміру зарплати. У травні влада ПАР призначила

нового міністра гірничої промисловості, який пообіцяв припинити тривалий страйк гірників. Нгоанко Раматлоді погодився виступити посередником на переговорах між профспілкою та компаніями-власниками. Проте Матаванджва відмовився припинити страйк на умовах, які запропонував уряд. Страйк гірників розпочався в січні поточного року. Шахтарі вимагали збільшення заробітної плати до 12500 південноафриканських рандів.

КОРОТКО

БЕЛЬГІЯ | Через страйк авіадиспетчери заблокували в Брюсселі на дві години глав МЗС НАТО. У той час, коли в штаб-квартирі завершилася планова зустріч Ради НАТО на рівні міністрів закордонних справ, Бельгійська профспілка авіадиспетчерів оголосила «про повне закриття неба над Брюсселем на дві години». Причина протесту – незгода авіадиспетчерів з планом реорганізації їхньої роботи, який запропонувало керівництво аеропорту.

СЕРБІЯ | Як повідомила Палата адвокатів Сербії, місцеві захисники розпочали триденний страйк на знак протесту проти умов праці та триразового підвищення державою податків на їхні послуги. Юристи вимагають від влади скасувати останні рішення про збільшення оподаткування, прийняті без видимих причин. Вони також невдоволені забороною держави перед адвокатами та новими нормативами, що звужують коло їхньої діяльності й передають роботу адвокатських контор нотаріусам, посередникам, центрам соціального обслуговування. Протест оголошений і в зв'язку з неадекватним ставленням до адвокатів під час виконання професійних обов'язків з боку судів, поліції, прокуратури, адміністративних органів, а також вимогою здійснення ефективних заходів правоохоронними органами при розслідуванні випадків нападів на адвокатів.

ЛИТВА | Понад 250 осіб зібралися на організований профспілкою нафтовиків мітинг біля нафтопереробного заводу Orlen Lietuva. Протестувальники принесли плакати литовською та англійською мовами. Робітники вимагають повернути їм надбавку, якої їм позбавили. Керівництво компанії заперечує, що в умовах кризи не може платити робітникам стільки, скільки платило до цього часу. Адміністрація не вдалося домовитися з профспілками про новий колективний договір.

ЗАМБІЯ

ВІДБУВСЯ ТРЕНІНГ ЩОДО БОРОТЬБИ З ВІЛ/СНІДОМ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ

Під час дводенного семінару, організованого Глобальною спілкою IndustriALL у столиці Замбії м. Лусака, жінки та молоді робітники отримали знання та навички ефективно боротися з ВІЛ/СНІДом на робочому місці.

Згідно з даними агентства ЮНЕЙДС, у Замбії кількість людей, що живуть з ВІЛ, складає більше мільйона осіб, а близько 13% населення віком 15–49 років інфіковані. Учасники семінару дійшли висновку про важливу роль профспілок у боротьбі з ВІЛ/СНІДом, забезпеченні безперервного процесу навчання та підвищення поінформованості робітників.

У перший день семінару участь у його роботі взяли 20 молодих жінок-активісток чотирьох членських організацій IndustriALL у Замбії: MUZ, NESAWU, NUCIW і NUBEGW. Як розповів координатор проекту Поль Франц Дессомін, другий день тренінгу зібрав 20 молодих членів профспілки, для більшості з яких це був перший семінар з подібної тематики. Всі учасники засвідчили, що на робочих місцях вживаються певні заходи щодо боротьби з ВІЛ/СНІДом, спрямовані не тільки на робітників, а й членів їхніх сімей. Проте всі ці заходи не можна назвати вичерпними.

На семінарі обговорювалися такі питання, як профілактика ВІЛ/СНІДу, ведення колективних переговорів, участь профспілок у програмах, що реалізуються на робочому місці, заборони та дискримінація щодо ВІЛ-інфікованих робітників, гендерне насильство. Зокрема, заборони та дискримінація є серйозною перешкодою на шляху ефективного реалізації програм боротьби з ВІЛ/СНІДом на робочому місці. Це відбувається ще й тому, що робітники не до кінця усвідомлюють шляхи передавання ВІЛ-інфекції. Жінки, які брали участь у семінарі, соромилися обговорювати випадки скоєного проти них насильства. Водночас вони підтвердили, що такі факти існують, і що причиною цьому є культурні переконання.

Учений та дослідник із проекту ZERPH (дослідницький проект з проблеми ВІЛ

Забобони та дискримінація є серйозною перешкодою на шляху ефективного реалізації програм боротьби з ВІЛ/СНІДом на робочому місці. Це відбувається ще й тому, що робітники не до кінця усвідомлюють шляхи передавання ВІЛ-інфекції.

Еморі, Замбія) Мозес Сілвамба розповів про основні шляхи зараження ВІЛ/СНІДом, а також про інші інфекції, що передаються статевим шляхом. Він закликав жінок умовити своїх партнерів разом прийти на консультацію, оскільки багато заражених подружніх пар не бажають звертатися за медичною допомогою. Він порадив робітникам прийти до офісу ZERPH та скористатися безкоштовними послугами, що надаються у рамках проекту.

Учасникам також запропонували використати Рекомендацію Міжнародної організації праці № 200 з питань ВІЛ/СНІДу в сфері праці замість орієнтування для вжиття заходів на робочому місці. Особливо наголошувалося, що ефективні заходи повинні супроводжуватися відповідними адміністративними механізмами, застосуванням людських ресурсів та проведеним моніторингом.

Генеральний секретар NUCIW Сет Парра закликав жінок та молодих робітників й надалі прагнути отримувати більше інформації, підкресливши, що ВІЛ/СНІД усе ще є причиною смерті робітників і місцевих жителів. І відповідальність за це несуть у тому числі й вони, тож їм слід брати участь у ефективній реалізації програм щодо боротьби з ВІЛ/СНІДом на робочому місці.

МАРОККО

ПРОФСПІЛКИ НАРОЩУЮТЬ ПОТЕНЦІАЛ ДЛЯ УЧАСТІ ЖІНОК

Жінки зіграли важливу роль у повстаннях, що відбулися останніми роками в регіонах Близького Сходу та Північної Африки (MENA). Для підтримки такої активності Глобальна спілка IndustriALL та її членські організації в цих країнах висували на перший план завдання нарощування потенціалу жінок. Беручи участь у протестному русі, жінки опинилися на передньому краї боротьби в регіоні MENA. Проте після «арабської весни» активність жінок на інституційному та представницькому рівні все ще залишалася низькою. Нещодавно в рамках політики щодо розширення участі жінок у глобальному процесі прийняття рішень IndustriALL провела в Марокко та Тунісі два семінари, спрямовані на підвищення потенціалу профспілкових активісток. В м. Касабланці 18 активісток із марокканських профспілок, що входять до IndustriALL, разом з колегами із членських організацій взяли участь у національному семінарі щодо розширення участі жінок в діяльності профспілок. Учасниці визначили основні проблеми, такі як насильство стосовно жінок та недотримання положень трудового законодавства, а також утвердження прав жінок-трудівниць.

Жінки-лідери із шести марокканських профспілок, що входять до Марокканської спілки праці та Демократичної конфедерації праці, сформували марокканську жіночу мережу, яка слугуватиме платформою для налагодження співпраці на національному рівні, вирішення проблем і планування діяльності. 22 профактивістки, котрі представляли членські організації IndustriALL, що входять до Загальної спілки праці Тунісу, взяли участь у Національному семінарі щодо ролі жінок у профспілковій діяльності. Вони наголосили на необхідності активної участі в профспілковій роботі на інституційному рівні, а також важливості сприяння дискусіям, які проводить Загальна спілка праці Тунісу, про зміцнення позиції жінок у процесі прийняття рішень профспілками в усіх куточках країни. У дискусіях переважають такі питання, як відсутність необхідного захисту працюючих жінок і погіршення умов праці в результаті використання субконтрактів та інших форм нестандартної зайнятості. Учасниці сформували жіночу мережу Тунісу та закликали провести національну конференцію з проблем участі жінок у профспілковій роботі, а також обговорити умови добровільного виходу працівниць на пенсію у віці 50 років.

КИРОВОГРАДЩИНА

УТОС ПОДАЄ СИГНАЛ SOS

Життя Кіровоградського навчально-виробничого підприємства УТОС можна поділити на дві частини: до ринкових умов і після. До зміни суспільної формації воно процвітало. Йшли замовлення на основний вид продукції – фільтри для автомобілів. Відповідно були заробітки, діяли соціальні програми не тільки для працюючих, а й для ветеранів праці, які перебували на профспілковому обліку. Для людей з особливими потребами підприємство було, у повному значенні слова, сенсом життя: давало не тільки робочі місця, а й можливість реалізувати свої таланти, спілкуватися у бібліотеці чи клубі, оздоровлюватися на власній базі відпочинку.

Жанна БОРИСКО,
Марія ІВАНОВА

м. Кіровоград

Ринкові відносини різко обірвали цю ідилію. Далеко не всі здорові і сильні могли вписатися у цю круговерть, а незвичне підприємство і поготів. Фільтри почали випускати інші підприємства, з якими конкурувати УТОСУ було не під силу. Поступово з казкового наповненого життя товариство почало скочуватися у яму. Щоб не працювати на склад, припинили випуск фільтрів. Працівників почали переводити на неповний робочий день, фахівці йшли з підприємства, яке втратило перспективу. Залишилися найбільш віддані, які борсалися у пошуку порятунку. Пережити ринкові буревії їм допоміг обком профспілки працівників ЖКГ, місцевої промисловості і побутового обслуговування населення. Тоді саме обком не допустив масового скорочення працюючих. Хапаючись за соломинку, працівники обкому разом із ФПО час від часу звертаються до об'єднання організацій роботодавців з пропозицією розмістити на підприємствах замовлення на виготовлення нескладної продукції широкого вжитку, доступного незрячим.

На жаль, поки що жодне підприємство не кинуло рятівну соломинку УТОСівцям. Вихід шукають самотужки: знаходять тимчасову роботу, здають колишні цехи в оренду. Не сприяла стабілізація підприємства і часта зміна керівників,

які не затримувалися не на хлібному місці. Наслідки такої ситуації – нарощування боргів із зарплати. Здавалося, підприємству не вестися з колін, та сталося диво – більше року тому його очолив Вадим Савченко, небайдужа до долі інвалідів людина, і справи зрушили з мертвої точки.

«Вадим Ігорович виправдав наші надії», – розповідає заступник директора Валентина Раєва. – Освоює нові види продукції, шукає шляхи виходу з кризи, можливість погасити борги із зарплати. Поточну виплату і трохи гасить боргову спадщину. Це справді героїчний вчинок – взяти підприємство, на якому працюють інваліди. Співчуває їм, підтримує. Так, з його ініціативи товариство подарувало багатодітній сім'ї шкільну парту. По можливості підтримує інших працівників. Нам міг би допомогти Фонд захисту інвалідів, який працює з подібними підприємствами, приміром, виділити кошти на розвиток, але з тими, хто має заборгованість, він не працює. Ось таке виходить замкнуте коло. Наші особливі працівники дивляться на керівництво з надією, адже з підприємством у них пов'язане повноцінне життя. Якби вдалося видирпатися, могли б влаштувати більше інвалідів. У нас є гуртожиток для інородних. Наше підприємство знають, тож просять на роботу. У нас створені умови не тільки для роботи, а й для дозвілля. Приємно, що серед інвалідів є чи-

мало високопрофесійних фахівців, цікавих людей. Голова профкому Оксана Андриєнко, вчителька за освітою, веде гурток «Дозвілля» – на спеціальних пристосуваннях шиють м'які іграшки, які об'їздили чимало виставок. Завдяки їй профспілкоробота кипить. Оксана – незмінна ведуча різних заходів, веде групу здоров'я. Наші працівники комплексують відвідувати спортивні чи культурні заклади, а у своєму оточенні почуватися як риби у воді. Олександр Меркулов керує естрадним гуртком, який став лауреатом кількох конкурсів. Знання і улюблений в Кіровограді народний хор «Червона калина». Задоволені працівники і юристом з вищою

Освоїли також усі види дитячих ігрових майданчиків. У цьому напрямку добре співпрацюємо з народним депутатом Андрієм Табаловим. Цього року з його допомогою склали соціальний проєкт на виготовлення майданчиків на 200 тис. грн. Це єдина людина в Кіровограді, яка нас підтримує. Але без допомоги держави таким підприємствам, як наше, вижити важко. Ми не просимо гроші – люди з особливими потребами хочуть самі заробляти, відчувати стабільність. За півтора року придбали на понад 20 тис. грн обладнання, почали працювати за новими технологіями. Якби не думали про перспективу, могли б їх просто витратити на зарплату,

Працівники обкому разом із ФПО час від часу звертаються до об'єднання організацій роботодавців з пропозицією розмістити на підприємствах замовлення на виготовлення нескладної продукції широкого вжитку, доступного незрячим.

освітою Сергієм Рокоченцею, який працює за спеціальним озвученою комп'ютерною програмою. І виробничі справи веде грамотно, і колегам надає безплатні консультації. Словом, для повного щастя нам не вистачає замовлень і повної зайнятості».

«Цього року, – ділиться думками Вадим Савченко, – ми могли б уже прощитати, але у зв'язку із складною ситуацією в країні програми, створені раніше, згорнули. Основна програма – «Шкільна парт» більш як на 500 тис грн була зроблена під наше підприємство. Тепер вона підірвала нам крила. З минулого року освоїли випуск шкільних парт, маємо відповідний сертифікат, але поки що задовольняємося поодинокими замовленнями.

ту, але не змогли б годі випускати продукцію».

Для того, щоб підприємство запрацювало, потрібно 5–8 років. УТОС менш ніж за два роки опанував вісім видів продукції. І далі планує розвиватися. Директор шукає спонсора, аби закупити сучасний універсальний верстат для випуску цегли, який у разі потреби можна переобладнати на випуск бордюрів чи тротуарної плитки. Хоч би там як, а потреба у будівельних матеріалах буде завжди, отже, підприємство на правильному шляху. Тим більше, собівартість продукції завдяки пільгам буде нижчою, що вплине на ціну продукції. Мрій і планів у керівництва багато, головне – відчуття впевненості і плече державної підтримки.

РІВНЕНЩИНА

ІНВЕСТИЦІЇ У МАЙБУТНЄ

От уже 16 років поспіль адміністрація і профком єдиного на Костопільщині колективу промислового підприємства з іноземними інвестиціями «Swisspan by Sorbes» проводять конкурс «Творча обдарованість».

Тамара СТЕЦЮК
Рівненська обл.

Цього року фінал акції перетворився на справжнє районне свято, на яке громада збиралася у залі ПАБ-ДБК. Почесними гостями свята були голови райдержадміністрації та райради Юрій Кузня і Сергій Ткачук, заступник міського голови Андрій Ткачук, а нагород під урочистий марш учасникам фіналу творчих конкурсів вручали заступник директора ТОВ «Свіспан Лімітед» Леонід Чоповенко і голова профкому підприємства Олександр Бурячинський. Про традиції цього унікального зльоту, який так і називається «Творча обдарованість», розповідає голова профкому підприємства Олександр Бурячинський:

«Ідея проведення такого зльоту пов'язана із бажанням керівництва підприємства допомогти нашим школярам, іще в процесі навчання визначитися з подальшою життєвою дорогою, допомогти їм знайти себе не серед розбісачьких компаній на вулиці, а в науці, набути якомога більше знань, аби використувувати їх у майбутньому. Я вважаю, що учасникам нашого традиційного зльоту це вдається, бо з кожним роком кількість номінантів збільшується. Якщо минулого року було 86 нагород для школярів, то цього року відзначено вже 102 учні та понад 60 їхніх наставників-учителів. Кошти, які дирекція підприємства як меценат вкладає в обдарованих дітей, це, вважаю, патріотична інвестиція у майбутнє, результати якої ми із задоволенням побачимо у наших дітях.

Хочу поділитися технологією організації проєкту. У ньому беруть участь діти, які творчо й нестандартно мислять, багато працюють над підвищенням своїх знань, є переможцями олімпіади, конкурсів, зма-

Голова профкому підприємства Олександр Бурячинський

гань «Ми надія твоя, Україно», що їх організовують Міністерство освіти, спортивні товариства, інші освітянські організації. За перемогу в кожному конкурсі дитині нараховується грошова премія від ТОВ «Свіспан Лімітед», яка збільшується в рази, якщо дитина перемогла відразу в декількох конкурсах. Причому грошова винагорода акумулює різні суми за різні місця, які дитина здобула у відповідному конкурсі. Скажімо, за перше місце вона отримує 450 гривень, а за третє – 250 грн. Наша найбільша розумниця – випускниця одинадцятого класу Костопільської гуманітарної гімназії Катерина Довмат цьогогоріч отримала 1750 гривень. Ця сума склалася з її премій за призові місця в олімпіадах із географії, мови і літератури, інших шкільних предметів. Серед тих, хто найбільше заробив у змаганнях ерудитів, – Наталя Михайлова, Ліза Кучер, Олександра Сініцина, Олег Нестерчук, Олександр Данильчук, Анастасія Вербецька та ін. А Антон Буряк – призер чемпіонату України з інтелектуальної гри «ГО» отримав 150 гривень. Діти радіють і меншим суммам, відтак розуміють: гарні знання це вигідно й почесно. Відзначаємо ми і найкращі шкільні колективи. Цього року переможцем виявився колектив учителів Костопільської гуманітарної гімназії, який у подарунок від нас отримав плазмовий телевізор».

Подарунки від райради, райдержадміністрації, відділу освіти району отримали юні учасники діяства та їхні наставники. Гарно вбрані в українські вишиванки, того дня вони були окрасою міста. Костопіль пишається своїми розумниками і сподівається, що традиція їхнього вшанування триватиме й далі.

102 учні
І ПОНАД 60
ЇХНІХ НАСТАВНИКІВ-УЧИТЕЛІВ СТАЛИ
НОМІНАНТАМИ
У 2014 РОЦІ

**Раїса
Чирва**

оглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Як пережити зиму без російського газу?

Якщо військова агресія Росії торкнулася тільки східних регіонів країни, то газова війна, розв'язана північним сусідом, позначиться на всіх українських громадянах. Достеменно відомо, що в найближчий опалювальний сезон газ стане дефіцитом. Відтак якійсь частині населення доведеться якщо не мерзнути, то тепло вдягатися вдома. Частина промислових підприємств скоріш за все зупиниться. Наскільки серйозними будуть наслідки газового конфлікту? Чи готова Україна скоротити споживання блакитного палива на 20–25%? Думки експертів газового ринку з цього приводу є неоднозначними.

КРАПКИ НАД «І»

Українсько-російські газові суперечки досягли очікуваного апогею. 16 червня о 10.00 за московським часом «Газпром» перевів НАК «Нафтогаз України» на передоплату й припинив постачати блакитне паливо Україні, зберігши обсяги постачання до Європи. Сталося це на тлі взаємних судових позовів, які обидві компанії подали до Стокгольмського арбітражного суду. Це означає, що активна фаза третьої газової війни між Києвом та Москвою набирає обертів.

Такому повороту подій передувала тривала підготовка – дев'ять раундів тристоронніх консультацій (Україна – Росія – ЄС) і ще кілька двосторонніх зустрічей. Основні вимоги, які публічно виставили учасники, на перший погляд, прості. РФ вимагала від України сплатити заборгованість за спожитий газ. Своєю чергою Київ зажадав від Москви знизити вартість блакитного палива до ринкової і закріпити її новим контрактом. Однак експерти говорять про «підводні камені» таких перемовин: ідеться не тільки про ціну та борги. Газове питання перейшло в іншу площину – геополітичну, що передбачає стосунки між «Газпромом», «Нафтогазом» та Європою.

Поява на переговорах третьої сторо-

ни, в даному випадку ЄС, не лише убезпечила наших чиновників від чергових спроб підкупу, до яких часто вдавався Кремль у двосторонніх консультаціях. Вона засвідчила, що тепер у вирішенні багатьох українсько-російських питань Москві доведеться мати справу не лише з Києвом, а й Брюсселем. Однак бажаного компромісу в з'ясуванні газових стосунків, попри старання Європи, досягти не вдалось.

Інформація, що сторони переглядають ціну палива, імпортованого в квітні та травні, а росіяни готові надати знижку українцям не лише коштом зменшення експортного мита, а й шляхом комерційних переговорів і, можливо, нової угоди, виявилась передчасною. Бо вже через кілька днів «Газпром» відмовився від своїх слів і став наполягати на негайному погашенні заборгованості та ціні 385 дол. США за тис. куб. м, оформлений через столондарову митну знижку. Причому, як завжди, діяв у притаманному йому стилі – мовою ультиматумів та неймовірного психологічного тиску. Тож надія на нові умови співпраці та справедливую ринкову ціну на блакитне паливо згасла, так і не засяявши як слід.

Крапки над «і» розставлено. Вентиль газової труби для українців наглухо загвинчений. Обидві компанії намагаються достукатись до Арбітражного інституту при Торговельній палаті Стокгольма, аби розрубати цей гордіїв вузол – таку можливість передбачають умови чинних домовленостей між компаніями, підписаних за підтримки Юлії Тимошенко та Володимира Путіна 2009 року.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ НА ОСІНЬ

Катастрофи не буде. Так стверджують урядовці й експерти газового ринку. Хоча й не приховують, що нинішньої зими буде сутужно. Голова Наглядової ради «Київенерго» Іван Плачков прогнозує досить складний майбутній опалювальний сезон. І пропонує підготуватись до нього завчасно. «Треба скласти енергетичний баланс країни на період з 1 серпня 2014 року до 1 квітня 2015 року з урахуванням всіх енергоресурсів: вугілля, газу, нафти. Це має бути енергетичний баланс у розрізі всієї країни», – зазначив він.

Чимало експертів запевняють, що взимку ми можемо обійтись без російського газу. Заступник генерального директора Центру досліджень енергетики Вадим Гламаздін переконаний: «На всю зиму, при відповідній політиці держави і нормальному використанні тих ресурсів, які у нас є, нам точно вистачить газу. Але якщо ми нічого не будемо робити, то вже наступної зими дійсно будуть проблеми».

Також ж думки і глава «Нафтогазу» Андрій Кобелев. На початку липня на брифінгу він заявив, що Україна здатна пройти опалювальний сезон без імпорту газу з Росії, але при належних заходах економії. «Якщо ми будемо економити в запропонованому темпі, ми повинні пережити зиму тільки з газом Європи. Якщо ми напружимося один раз, у нас є всі шанси комфортно перезимувати», – наголосив очільник компанії.

Власний видобуток газу в Україні становить більш ніж 50 млн куб. м на добу.

Споживання газу в осінньо-зимовий період 2013–2014 років склало 33,9 млрд кубометрів. Уряд орієнтується на використання наступного осінньо-зимового періоду 32,8 млрд кубометрів.

Україна планує знизити споживання газу на 6 млрд кубометрів

Андрій Кобелев переконаний, що в економіці України є значний потенціал для скорочення споживання газу. За 5 місяців поточного року країна вже скоротила внутрішнє споживання газу на 3,4 млрд куб. м. Є резерви економії і в комунальній сфері. Потенціал такого скорочення – не менше 4 млрд куб. м на рік. Економія суттєва, але за умови, що до цього залучать усіх зацікавлених споживачів. Насамперед економія має торкнутися комунальної сфери, де планують оптимізувати облік витрат палива й використовувати прилади регулювання тепла в приміщеннях.

Підприємства центрального опалення, на думку провідних фахівців, мають досить солідний потенціал для заощадження блакитного палива. Якщо модернізацію системи теплопостачання неможливо реконструювати в короткі терміни, то заміна газу альтернативними видами палива та тимчасове переведення на мазут дадуть позитивний ефект.

Аби пережити зиму без російського газу, потрібна ще одна умова: розуміння з боку населення. На цьому наголошують експерти, аналітики й урядовці. Прем'єр Арсеній Яценюк наголосив на необхідності переглянути норми теплопостачання для комунальної сфери. На його думку, головне завдання сьогодні – скорочення споживання газу. Очільник уряду вважає досить високими шанси пережити опалювальний сезон без значних збоїв.

В уряді підготували рекомендації для тих, хто замість газового котла встановить електричний, тож сплачуватиме електроенергію за пільговим тарифом.

Якщо ж подивитися на проблему глобально, то урядовці аналізують кілька варіантів, що за підтримки європейських партнерів дозволять забезпечити «газову» стабільність нинішньої зими. Уже на 100% завантажений польський маршрут постачання газу в Україну, найближчим часом запрацює угорський, а з вересня

розпочне роботу так званий малий реверс із Словаччини.

КУБИК ДО КУБИКА

Якщо врахувати, що вартість газу для потреб населення неухильно зростає, на часі питання економії блакитного палива. Водночас можна розв'язати дві проблеми – локальну й глобальну. Йдеться про економію сімейного бюджету і скорочення споживання імпортованого газу в межах країни.

Зменшити споживання природного газу можна, не докладаючи титанічних зусиль, стверджують експерти газового ринку. Перший крок до заощадження – встановлення газових лічильників. Адрже сума, яку споживач сплачує за показаннями лічильника, завжди менше за середній показник. Ви сплачуєте тільки за ті «кубики», які спожили. Коли ви знаєте, скільки газу витрачаєте, почнете рахувати кубічні метри палива.

Загалом, є чимало простих і доступних способів, як знизити споживання газу. Усе залежить від того, переконані фахівці, з якою метою газ використовувати. Для обігріву теплих площей 2–3 га чи для приготування їжі в міському помешканні.

Готувати страви слід на «розумній» потужності, не дозволяючи газу «облизувати» сковорідки та каструлі. Затеми, що найвища температура – на кінчику полум'я. Тож після закипання води не полунуйте зменшити вогонь пальника.

Намагайтесь якомога рідше готувати невеликі за обсягом страви в газовій духовці. Щоб запекти п'ять яблук чи дві картоплі, скористайтесь мікрохвильовою піччю.

Якщо ж газ використовується для нагрівання води, варто застосувати економічну душову насадку і приймати душ, а не наповнювати ванну. Це, до слова, заощадить не тільки газ, а й воду.

Як заощадити газ у приватному будинку? Для цієї категорії населення питання з розряду болючих, адже основні витрати газу йдуть саме на тепло для помешкання. Експерти радять утеплити стіни та горіще пінопластом. Економія газу для обігріву приміщень допомагають склопакети та відбиваючі екрани між стіною та радіатором. І спробуйте маленьку хитрість: знизьте температуру «комфарту» хоча б на два градуси. Різницю ви й не відчуєте, але на вашому гаманці вона позначиться.

Звісно, краще опалювати заміські будинки дровами. Та коли це неможливо, віддається на встановлення газового конденсаційного котла. Вигідний варіант заощадження газу в приватному будинку – автоматизовані системи опалення. Ті, хто вже не перший рік користується цим обладнанням, стверджують: витрати на його встановлення повертаються впродовж першого опалювального сезону.

При роботі з кімнатним термостатом котлу слід задати відповідний автоматичний режим, тоді він сам контролюватиме температуру води в системі. Вмикатиметься котел рідше, температуру носія підтримуватиме вищою. Себто, працюватиме в оптимальному режимі.

Якщо втілити в життя бодай половину порад фахівців, економія спожитого газу складе не менше третини. Гроші не згорять у блакитному полум'ї пальників, а будуть витрачені на щось корисне.

ЧИ РЕАЛЬНО ЗІСКОЧАТИ З ГАЗОВОЇ ГОЛКИ?

Як свідчить досвід нашої сусідки Швеції, цілком. Ця країна взагалі обходиться без природного газу. Там немає жодної газової інфраструктури. І лише поодинокі селища та підприємства на півдні імпортують газ із Данії. Який урок може здобути Україна, вивчаючи шведську модель? Урок, що лежить на поверхні: енергетичну незалежність за доступною ціною можна забезпечити і без природного газу.

В основу моделі, за якою живе Швеція, покладено три принципи. Перший і головний – розвиток широкої мережі централізованого теплопостачання разом із створенням комбінованих енергетичних станцій. Другий принцип, також далеко не другорядний, – жорсткі стандарти економії енергії. І насамкінець – активний розвиток енергетики на відновлюваних джерелах. Принципи принципами, але як Швеції вдається обходитись без

природного газу, при цьому забезпечуючи національним підприємствам і пересічним мешканцям доступну енергію? За рахунок альтернативних джерел. Понад 45% електроенергії в Швеції постачають гідроелектро- й атомні станції, хоча частка останніх істотно зменшується. Стрімкими темпами розвивається вітроенергетика. Сьогодні вона досягла позначки 11%. Відчутну частку складає біоенергетика. 2003 року Швеція запровадила

схему «зелених» торгових сертифікатів, що слугувало поштовхом до розвитку енергетики на базі відновлювальних джерел. Значна частина теплової енергії виробляється завдяки їм, в основному біопаливу. Ті мешканці Швеції, котрі відмовляються від опалення осель мазутом і переходять на відновлювальні джерела, отримують суттєві податкові знижки. Використання біоенергії взагалі звільнено від податків. Провідні енергетичні компанії

охоче інвестують у біоенергетику, а це сприяє нарощуванню її частки в централізованому теплопостачанні. Важливу роль у пошуку альтернативних джерел палива відіграють високі акцизні ставки на мазут та природний газ. Попри те, що скандинавська країна не використовує газ, її соціально-економічна стабільність – одна з найвищих у Європі. То, може, Україні слід уважніше придивитись до північної сусідки? Звісно, не Росії.

СЕМІНАР

ПРОФСПІЛКОВЕ НАВЧАННЯ МОЛОДИХ ЗВ'ЯЗКІВЦІВ

10 липня Молодіжна рада Профспілки працівників зв'язку України проводила засідання, а одразу після нього відбувся навчальний семінар для молодих профспілковців.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ДЕПАРТАМЕНТ РОЗВИТКУ ПРОФСПІЛКОВОГО РУХУ, у засіданні взяли участь члени Молодіжної ради, голова профспілки Микола Стародуб, голови об'єднаних профспілкових організацій галузі.

Під час розгляду питань порядку денного Молодіжна рада профспілки працівників зв'язку оголосила конкурс на розроблення кращої символіки та логотипу Молодіжної ради, а також затвердила план заходів на II півріччя 2014 року.

Також відбулася жвава дискусія з керівництвом профспілки. Молодіжні лідери цікавилися перспективами розвитку галузі й роллю профспілкових організацій у цих процесах.

Вечірню інформацію про стан соціально-економічного захисту працівників провідних підприємств галузі надали голови об'єднаних профорганізацій, а також відповіли на запитання молоді.

Після того профспілкові молодіжні лідери долучилися до інтерактивного навчального семінару-тренінгу на тему «Мотивація профспілкового членства та залучення молоді до профспілок», який провів головний спеціаліст департаменту розвитку профспілкового руху апарату ФПУ Володимир Майданюк.

У ході тренінгу члени Молодіжної ради профспілки ознайомилися з теоретичними аспектами мотивації профспілкового членства, а також під час практичної роботи в малих групах визначили основні повноваження, які сьогодні необхідні профспілковій молоді для ефективної реалізації молодіжної політики у профспілці.

ПОЗИЦІЯ

КАТЕГОРИЧНЕ «НІ!» ПІДВИЩЕННЮ ВАРТОСТІ ПАСАЖИРОПЕРЕВЕЗЕНЬ

До ФПУ надходять відгуки на лист СПО профоб'єднань від 03.07.2014 щодо погодження СПО проекту наказу Мінінфраструктури України «Про затвердження Тарифів на перевезення пасажирів, багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у внутрішньому сполученні», яким передбачається поетапне підвищення на 10% тарифів на перевезення пасажирів у всіх категоріях вагонів з 1 липня та 1 жовтня ц. р.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ, профспілки виступають категорично проти такого рішення. Зокрема, Миколаївська обласна організація Профспілки працівників енергетики та електротехнічної промисловості України у своєму листі висловлюється за те, що профспілки не мають підтримувати наказ Мінінфраструктури України щодо підвищення цін на пасажирські перевезення. Від імені багатотисячної Дні-

пропетровської обласної організації Профспілки металургійної та гірничодобувної промисловості України голова обкому у своєму листі також висловив негативне ставлення щодо погодження вищезазначеного проекту наказу. Федерація профспілок Житомирської області повністю підтримує позицію ФПУ у питанні підвищення тарифів на перевезення пасажирів у залізничному транспорті (категорично – НІ!) і закликає усіх протистояти таким діям влади всіма дозволеними методами і способами.

ПИТАННЯ

НЕ НА ЧАСІ

На початку липня до СПО об'єднань профспілок звернулося Міністерство інфраструктури України щодо погодження проекту наказу міністерства «Про затвердження Тарифів на перевезення пасажирів, багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у внутрішньому сполученні» (стосовно загального підвищення на 21% тарифів на перевезення пасажирів у всіх категоріях вагонів з 1 липня та 1 жовтня 2014 року, окрім СВ та поїздів Інтерсіті+ (IC+)).

ЯК ІНФОРМУЄ ДЕПАРТАМЕНТ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ, з метою прийняття виваженого колегіального рішення СПО об'єднань профспілок звертався до членів СПО об'єднань профспілок із проханням до 8 липня ц.р. висловити свою позицію щодо порушеного питання. На запит СПО об'єднань профспілок працівників культури України повідомила про свою незгоду щодо підвищення тарифів на перевезення пасажирів залізничним транспортом через низьку обставину і наголосила, що вважає таке підвищення не на часі. Зауважимо, що опитування членських організацій СПО об'єднань профспілок за свідчило категоричне несприйняття переважної більшості членів профспілок підвищення тарифів на перевезення пасажирів залізничним транспортом.

Враховуючи це, СПО об'єднань профспілок не дало згоду на погодження проекту наказу Мінінфраструктури України «Про затвердження Тарифів на перевезення пасажирів, багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у внутрішньому сполученні». Водночас у рамках соціального діалогу з метою прийняття прозорих рішень і пошуку можливої консолідованої позиції СПО об'єднань профспілок запропонував Укрзалізницю направити уповноваженого представника для роз'яснення членам СПО об'єднань профспілок необхідності запропонованого чергового підвищення тарифів саме в таких розмірах і саме в цей час. Принагідно інформуємо, що за ініціативою СПО об'єднань профспілок Укрзалізниця погодилася надати профспілкам розгорнуту інформацію та пояснення щодо порушеного питання.

СУД

ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ ОКРУЖНОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ ЗА ПОЗОВОМ ПРОФСПІЛКИ ОСВІТІ

10 липня відбулося засідання Округового адміністративного суду за позовом Профспілки працівників освіти і науки України до Кабінету Міністрів. У зв'язку зі зміною у складі суддівської колегії прийнято рішення про новий розгляд справи.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ЮРИДИЧНИЙ ВІДІЛ ЦК ПРОФСПІЛКИ, Профспілка працівників освіти і науки України подала клопотання про забезпечення адмі-

ністративного позову, про призначення у справі судової та фінансово-економічної експертизи, а також клопотання про виступання доказів. Клопотання, що стосува-

лися експертного рішення щодо виплати надбавок за престижність праці педагогічним працівникам і за особливі умови працівникам бібліотек, змін умов оплати праці педа-

гогам та бібліотекарям порівняно з діючими до цього умовами праці, було відхилено. Наступне засідання суду з розгляду справи призначено на 17 липня.

ВІДПОВІДЬ

ОПЛАТА ПРАЦІ ДЕРЖСЛУЖБОВЦІВ У 2015 РОЦІ: ПОГЛЯД НАЦДЕРЖСЛУЖБИ

У відповідь на звернення ФПУ від 29.05.2014 стосовно дискримінації в оплаті праці держслужбовців Національне агентство України з питань державної служби засвідчило свою підтримку профспілкових пропозицій стосовно забезпечення запровадження в дію в повному обсязі Закону України «Про державну службу» від 17.11.2011 синхронно із новою редакцією Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» з 1 січня 2015 року.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ДЕПАРТАМЕНТ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ АПАРАТУ ФПУ, у листі також зазначється, що проект ЗУ «Про службу в органах

місцевого самоврядування» подано до Мін'юсту для проведення правової експертизи. Разом із тим Національне агентство України з питань державної служби виявилися доволі стриманим у

висловлюваннях свого бачення питання щодо відновлення виплат державним службовцям грошової винагороди за сумлінну працю в органах державної служби і зразкове виконання трудових

обов'язків, а також грошової допомоги у розмірі 10 місячних посадових окладів, повідомили лише, що це питання потребує вирішення з урахуванням фінансово-економічних можливостей бюджету.

ЗОНА ТРИВОГИ

ПРОТЕСТУЮТЬ АТОМНИКИ

Уже понад десятиріччя лихоманить Державне науково-виробниче підприємство «Цирконій» (м. Дніпродзержинськ). Змінюються директори, київські куратори в особі очільників Міненергвоугілля цього єдиного в Україні виробника компонентів ядерного палива, а підприємство все ніяк не вийде зі стадії санації (банкрутства). На цьому тлі відбувається знищення унікальних технологій та руйнування висококваліфікованого трудового колективу.

Віктор КОВРИГА
завідувач прес-центру Дніпропетровського облпрофоб'єднання

Тим часом профспілковий комітет, який усі ці роки очолює справжній лідер і боєць Василь Кісільов, не відступає. Тільки у червні, обстоюючи свої права, атомники провели профконференцію, на якій висловили недовіру в.о. директора Ігорю Самошосту, пікетували в Києві Міненергвоугілля, домоглися оголошення Національною службою посередництва і примирення (НСП) колективного трудового спору між найманими працівниками та керівництвом ДНВП «Цирконій». Крім того, 18 червня вони звернулися з листом до Президента України Петра Порошенка. Серед головних вимог – не допустити знищення унікального виробництва (як одного з гарантів забез-

печення енергетичної безпеки України) та погасити багатомісячний 10-мільйонний борг із зарплати.

Нещодавно профспілкові активісти та працівники «Цирконію» провели ще одну серію одночасних масових акцій протесту – на підприємстві, біля Дніпродзержинської міськради та Дніпропетровської облдержадміністрації.

Під час акції біля ОДА делегація підприємства на чолі з членом профкому Олексієм Чохом зустрілася з радником губернатора Віктором Сергєєвим і головою обласного відділення НСПП Ігорем Чубом. Заводчани тримали в руках плакати: «Поверніть борги із зарплати!», «Чому державі не потрібен вітчизняний цирконій?», «Вимагаємо кращого майбутнього!», «Чому не виконується державна програма "Ядерне паливо України"?» та ін.

Атомники розповіли про критичну ситуацію на підприємстві, яка може приз-

вести до соціального вибуху. За їхніми словами, керівництво «Цирконію» веде жорсткий та антисоціальний курс на скорочення працюючих (за останні півтора місяця звільнено 43 атомники), всіляко відтягує погашення зарплатних боргів (і це на тлі значного зростання цін на найнеобхідніше, тарифів на житлово-комунальні послуги) та допускає інші численні порушення законодавства і колективного договору. Крім невилплати зарплати, адміністрація систематично затримує перерахування профкому профспілкових внесків і коштів на культурмасову та оздоровчу роботу, а також сплату єдиного соціального внеску, що спричиняє проблеми в пенсійному забезпеченні. Важливі для людей рішення приймаються кулуарно, без інформування колективу.

Представники влади, у свою чергу, запевнили мітингувальників, що вони вживають заходів для вирішення порушених атомниками питань, зокрема, постійно звертаються до Міненергвоугілля, від якого багато в чому залежить вирішення проблем «Цирконію» і забезпечення ефективної діяльності підприємств галузі в Придніпров'ї взагалі.

Профспілкові активісти та працівники «Цирконію» у прийнятті за підсумками акції резолюції зазначили, що задоволення влади не задовольняють їх повною мірою і вони очікують від адміністрації підприємства, Міненергвоугілля та облдержадміністрації конкретних дій. Натомість у разі невиконання їхніх вимог у повному обсязі вони вадуться для захисту своїх прав до інших передбачених законом дій.

ПАРТНЕРСТВО

РОЗШИРЮЄТЬСЯ КОЛО СПІВПРАЦІ ПРОФСПІЛКИ ЛІСОВИХ ГАЛУЗЕЙ ЗАКАРПАТТЯ

Сергій БАРАНЧИКОВ
Закарпатська обл.

З ініціативи голови Закарпатської обласної організації профспілки працівників лісових галузей Володимира Ількова поглиблюється співпраця з іншими громадськими об'єднаннями краю у вирішенні соціально-економічних питань. Зокрема, відбулася зустріч керівника галузевої профспілки з головою Громадської організації «Надія» в Тячівському районі Михайлом Токарем. Це об'єднання у рамках транскордонного співробітництва України, Румунії, Угорщини та Словаччини реалізує чотири транскордонні проекти соціально-культурного напрямку, молодіжної політики, розвитку міжнародного туризму. У ході зустрічі вирішено укласти договір співпраці між двома громадськими організаціями, який передбачає участь профспілки працівників лісових галузей у реалізації транскордонних проектів. До речі, голова Громадської організації «Надія» Михайло Токар – відома в нашому краю людина. До Дня Конституції він був нагороджений Почесною грамотою та цінним подарунком Закарпатської облдержадміністрації за сумлінну працю, вагомий особистий внесок у розвиток незалежної, демократичної держави.

УВАГА! Підтримуйте профспілкові видання! Дайте шанс достовірній інформації дістатися до людей!

АНОНС **ГОТУЄТЬСЯ ДО ДРУКУ**
«БІБЛІОТЕЧКА ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» «ЗВІТИ І ВИБОРИ»

У профспілкових організаціях розгорнуто активну роботу з підготовки та проведення звітів і виборів профспілкових органів. Тож фахівцями ФПУ з питань розвитку профспілкового руху підготовлено методичні матеріали щодо проведення звітів і виборів, що будуть надруковані у вересні – жовтні 2014 року. Сподіваємося, що ці матеріали будуть корисними для керівників профорганів, профспілкових працівників і активістів, які братимуть участь у підготовці та проведенні звітів і виборів у профспілкових організаціях.

Додатковий наклад «Бібліотечки» можна замовити за адресою: 01042, м. Київ, бульв. Дружби народів, 5, Підприємство «Профінформ» ФПУ або за тел.: (044) 528-70-49; e-mail: profvisti@ukr.net.

Мінімальна кількість замовлень – 10 примірників. Вартість одного примірника самовивозом – 6,50 грн, з пересилкою – 7,30 грн.

НЕ ЗВОЛКАЙТЕ **ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА**
ЦЕНТРАЛЬНИХ ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАнь НА 2014 РІК

Вартість передплати на 2014 рік залишається незмінною і становить:

22152 ГАЗЕТА «ПРОФСПІЛКОВІ ВІСТІ» – 156 грн.
22909 ЖУРНАЛ «БІБЛІОТЕЧКА ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» – 68,04 грн.

Видання широко висвітлюють діяльність Федерації профспілок України, галузевих і регіональних профспілок із захисту прав та інтересів трудящих. На шпальтах видав завжди – журналістські розслідування, дискусії, аналітика, соціальний захист, юридичні консультації, міжнародні новини, культура і спорт.

Передплатити видання можна в будь-якому поштово-му відділенні України за «Каталогом видань України» або скориставшись послугою «Передплата ON-LINE» на корпоративному сайті ДП «Преса» www.presa.ua.

ЗАМОВЛЯЙТЕ **ЗАМОВЛЯЙТЕ** «БІБЛІОТЕЧКУ ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ»:

№ 6/2014 «ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У 2014 РОЦІ»

У цьому номері «Бібліотечки» наведені основні розміри державних соціальних гарантій у сфері пенсійного забезпечення, зокрема розміри мінімальної та максимальної пенсій, надбавок і підвищень постраждалим унаслідок Чорнобильської катастрофи, ветеранам і дітям війни, почесним донорам, за особливі заслуги тощо, які діятимуть у 2014 році. Підготовлено також відповіді на найбільш поширені запитання, які надходили до ФПУ.

№ 5/2014 «КЛЮЧОВІ МОМЕНТИ В ОПОДАТКУВАННІ ДОХОДІВ ГРОМАДЯН ТА ПРОФСПІЛКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ»

Цей випуск «Бібліотечки» підготовлено з метою надання інформаційно-роз'яснювальної допомоги профспілковою активістю і членам профспілок із питань оподаткування. Тут максимально широко висвітлені питання, що стосуються оподаткування як профспілкових організацій, так і фізичних осіб з урахуванням новачків податкового законодавства.

Додатковий наклад «Бібліотечки» можна замовити за адресою: 01042, м. Київ, бульв. Дружби народів, 5, Підприємство «Профінформ» ФПУ або за тел.: (044) 528-70-49; e-mail: profvisti@ukr.net.

Мінімальна кількість замовлень – 10 примірників. Вартість одного примірника самовивозом – 6,50 грн, з пересилкою – 7,30 грн.

ПОСЛУГИ **ПІДПРИЄМСТВО «ПРОФІНФОРМ» ФПУ НАДАЄ ДОДАТКОВІ ПОСЛУГИ**

ВИГОТОВЛЕННЯ:

- брошур;
- буклетів;
- методичок;
- листівок;
- календарів;
- папок;
- книг;
- фотографій

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМНИХ ОГОЛОШЕНЬ:

- у друкованих виданнях («Профспілкові вісті», «Бібліотека голови профспілкового комітету»);
- на нашому сайті www.psv.org.ua.

ТЕЛ. ДЛЯ ДОВІДОК: (044) 528-70-49

НЕЧЕСНА КОНКУРЕНЦІЯ

ПЕРЕШКОДЖАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

? Що вважається перешкодою суб'єкту господарювання в процесі конкуренції?

Відповідно до ст. 34 Господарського кодексу України перешкодами в процесі конкуренції вважаються: дискредитація суб'єкта господарювання, нав'язування споживачам примусового асортименту товарів (робіт, послуг), схилання до бойкоту суб'єкта господарювання або дискримінації покупця (замовника), або до розірвання договору з конкурентом, підкуп працівника постачальника або покупця (замовника). Дискредитацією суб'єкта господарювання є поширення в будь-якій формі неправдивих, неточних або неповних відомостей, пов'язаних з особою чи діяльністю суб'єкта господарювання, що завдали або могли завдати шкоди діловій репутації суб'єкта господарювання. Купівлею-продажем товарів, виконанням робіт, наданням послуг з примусовим асортиментом є купівля-продаж одних товарів, виконання робіт, надання послуг за умови купівлі-продажу інших товарів, виконання робіт, надання послуг, не потрібних споживачу або контрагенту. Схиланням до бойкоту суб'єкта господарювання вважається спонукання конкурентом іншої особи, безпосередньо або через посередника, до відмови від встановлення договірних відносин із цим суб'єктом господарювання.

Схиланням постачальника до дискримінації покупця є спонукання, безпосередньо або через посередника, до надання постачальником конкуренту покупця певних переваг без достатніх на це підстав. Схиланням суб'єкта господарювання до розірвання договору з конкурентом іншого суб'єкта господарювання є вчинене з корисливих мотивів або в інтересах третіх осіб спонукання суб'єкта господарювання – учасника договору до невиконання або виконання неналежним чином договірних зобов'язань перед цим конкурентом шляхом надання або пропонування суб'єкту господарювання – учаснику договору, безпосередньо або через посередника, матеріальної винагороди, компенсації чи інших переваг. Підкуп працівника постачальника – це надання або пропонування йому конкурентом покупця (замовника), безпосередньо або через посередника, матеріальних цінностей, майнових або немайнових благ за неналежне виконання або невиконання працівником постачальника службових обов'язків, що впливають з укладенням чи пов'язані з укладенням між постачальником і покупцем договору поставки товарів, виконання робіт, надання послуг, що призвело або могло призвести до отримання конкурентом покупця (замовника) певних переваг перед покупцем (замовником). До

працівника постачальника прирівнюється й інша особа, яка згідно із своїми повноваженнями приймає рішення від імені постачальника про поставку товару, виконання робіт, надання послуг, впливає на прийняття такого рішення або якимось чином пов'язана з ним. Підкуп працівника покупця (замовника) – це надання або пропонування

обов'язків, що впливають з укладенням або пов'язані з укладенням між постачальником і покупцем договору поставок товарів, виконання робіт, надання послуг, що призвело або могло призвести до отримання конкурентом постачальника певних переваг перед постачальником. До працівника покупця (замовника) прирівнюється й інша осо-

Головними перешкодами в конкуренції є дискредитація, нав'язування споживачам примусового асортименту, схилання до бойкоту, розірвання договору з конкурентом, підкуп.

йому конкурентом постачальника, безпосередньо або через посередника, матеріальних цінностей, майнових чи немайнових благ за неналежне виконання або невиконання працівником покупця (замовника) службових

обов'язків, що впливають з укладенням чи пов'язані з укладенням між постачальником і покупцем договору поставки товарів, виконання робіт, надання послуг, впливає на прийняття такого рішення або якимось чином пов'язана з ним.

НАБУТТЯ ДОСВІДУ

СТАЖУВАННЯ ДЕРЖСЛУЖБОВЦІВ

? Як проводиться стажування для працівника, який працює в державній установі, у разі переведення його на вищу посаду?

Порядок стажування держслужбовців затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 19.12.1994. Так, з метою набуття практичного досвіду, перевірки професійного рівня і ділових якостей працівників, які претендують на посаду державного службовця, може проводитися їх стажування у відповідному державному органі терміном до 2 місяців. Відбір кандидата на стажування проводиться з ініціативи органу, де має відбуватися стажування. При цьому необхідні письмова заява самого стажиста, а також згода відповідних керівників за місцями його стажування й основної роботи. Зарахування на стажування, терміни та зміни порядку його проходження оформлюються наказом керівника держоргану, де проводиться стажування. Під час проходження стажування працівник повинен додержуватися правил внутрішнього трудового розпорядку держоргану, де він проходить стажування. Стажування працівника проводиться з відривом від основної роботи. За працівником, направленим на стажування, зберігається його посада та зарплата за основним місцем роботи з подальшим урахуванням змін розміру мінімальної зарплати відповідно до чинного законодавства. Стажисту за основним місцем роботи відшкодовуються також витрати на проїзд до місця стажування і назад, добові за час перебування в дорозі та найм житла. Витрати, пов'язані із стажуванням спеціаліста, відшкодовуються підприємствам, установам і організаціям держоргану, який запросив спеціаліста на стажування, за рахунок коштів, передбачених на утримання цього органу. Державний орган провадить витрати на зазначені цілі за рахунок коштів, призначених на інші видатки. На період стажування в держоргані за стажистом закріплюється держслужбовець, відповідальний за стажування. Зміст стажування визначається індивідуальним планом, що затверджується керівником структурного підрозділу органу, де проводиться стажування. За час проходження стажування стажист повинен виконати індивідуальний план. Після закінчення стажування стажист подає керівництву державного органу доповідну записку про стажування з висновками керівника структурного підрозділу щодо можливості використання стажиста на держслужбі, а за основним місцем роботи – стилісний письмовий звіт. За результатами стажування у державному органі стажисту видається довідка для подання за основним місцем роботи. Особа (не держслужбовець), яка після успішного закінчення стажування виявила бажання працювати в даному держоргані, проходить конкурс відповідно до Положення про порядок проведення конкурсу при прийнятті осіб на роботу до органів державної виконавчої влади. При цьому їй надається перевага над особами, які беруть участь у даному конкурсі, але не проходили стажування. Держслужбовець після успішного закінчення стажування за рішенням керівника відповідного держоргану може бути переведений на посаду без конкурсного відбору, а також зарахований до кадрового резерву державного органу.

Стажування можуть проходити особи, які вперше претендують на посаду державного службовця, а також держслужбовці.

НАГЛЯД

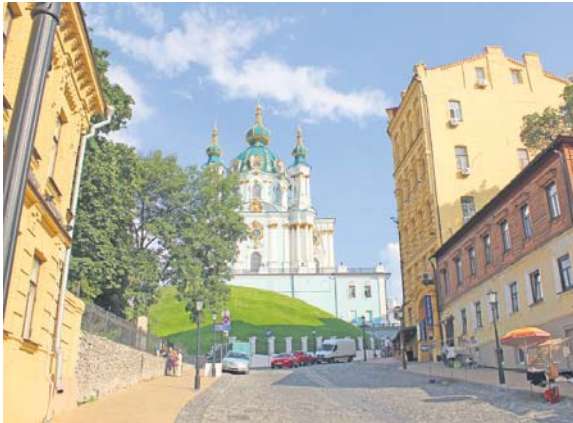
ЗАХИСТ ІНТЕРЕСІВ ПІДПРИЄМЦІВ І СПОЖИВАЧІВ

? Які установи здійснюють контроль за дотриманням антимонопольно-конкурентного законодавства?

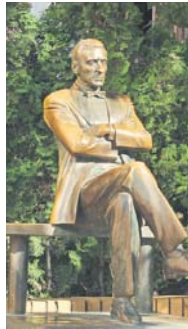
Відповідно до ст. 40 Господарського кодексу держконтроль за дотриманням антимонопольно-конкурентного законодавства, захист інтересів підприємців та споживачів від його порушень здійснюється Антимонопольним комітетом України (АМКУ) відповідно до його повноважень, визначених законом. З метою запобігання монопольному становищу окремих суб'єктів господарювання на ринку створення, реорганізація та ліквідація суб'єктів господарювання, придбання їх активів, часток (акцій, паїв) господарських товариств, а також утворення об'єднань підприємств або перетворення органів влади в зазначені

об'єднання в випадках, передбачених законодавством, здійснюються за умов одержання згоди на це АМКУ. Підстави для надання згоди на концентрацію суб'єктів господарювання визначаються законом. У разі якщо суб'єкти господарювання зловживають монопольним становищем на ринку, АМКУ має право прийняти рішення про примусовий поділ монопольних утворень. Строк виконання такого рішення не може бути менше 6 місяців. Примусовий поділ не застосовується в разі: – неможливості організаційного або територіального відокремлення підприємств чи структурних підрозділів; – наявності тісного технологічного зв'язку підприємств, структурних підрозділів, якщо частка внутрішнього обороту в загальному обсязі ва-

лової продукції підприємства (об'єднання тощо) становить менше 30%. Реорганізація монопольного утворення, що підлягає примусовому поділу, здійснюється на розсуд суб'єкта господарювання за умови усунення монопольного становища цього утворення на ринку. Антимонопольний комітет України та його територіальні відділення у встановленому законом порядку розглядають справи про недобросовісну конкуренцію та інші справи щодо порушення антимонопольно-конкурентного законодавства, передбачені законом. Рішення АМКУ та його тервідділень можуть бути оскаржені до суду. Збитки, завдані незаконними рішеннями АМКУ або його тервідділень, відшкодовуються з держбюджету України за позовом заінтересованих осіб у порядку, визначеному законом.

Андріївська церква – перлина церковної архітектури

Пам'ятник Булгакову (скульптор Микола Рапай) біля будинку № 13, де письменник жив із сім'єю (нині тут відкрито музей його імені)

Ця вулиця пам'ятає Михайла Булгакова

Прогулянка для душі

Старі будівлі Андріївського узвозу

Кирило ЛАТИШЕВ, «ПВ»

Фото автора

Саме зараз, улітку, кожен з нас прагне релаксу. В спекотні сірі будні мріється про відпустку, яскравий відпочинок, нові враження. Однак через безліч різних обставин не всі мають змогу цьогоріч податися на море, поніжитися під лагідними променями сонця і подихати солоним морським повітрям або мандрувати мальовничими куточками нашої країни. Тож аби не нудгувати вдома, коли за вікном вирує столичне життя та широко усміхається літо, вирушайте на прогулянку Андріївським узвозом.

Мене щоразу надзвичайно дивує та заворожує це місце, адже у різний час доби узвіз виглядає геть порізно. Вранці безлюдна старовинна вуличка особливо гарна та загадкова у променях сонця, а ввечері, коли тут на повну вирує життя, гамір перехожих огортає вулицю і все оживає, ніби почуваєшся у передмісті старовинної Європи. Андріївський узвіз, що поєднує Поділ зі Старим містом, має надзвичайно цікаву історію, тут панує атмосфера творчості та свободи, тут сповна можна відчутися духом історії, занурившись в атмосферу минулих століть.

Андріївський узвіз іще називають вулицею-музеєм, адже тут чимало пам'ятників архітектури, багато музеїв і мистецьких галерей, славнозвісна Андріївська церква. Тут також безліч затишних кав'ярень на будь-який смак, які радо відчиняють перед вами свої двері. Як приємно сидіти на терасі кафе і смакувати запашною кавою, з цікавістю спостерігаючи за перехожими. Особливу емоційну атмосферу створює вулична музика. Не дивно, що наречені приїздять сюди на першу спільну фотопрогулянку. Тож не гайте часу – приходьте на Андріївський узвіз, аби з користю провести вільний час і відпочити душею.

Національний музей історії України

Липа Петра Могили. Цьому дереву близько 400 років

Музей однієї вулиці

Театр «Колесо»

Узвіз живе своїм життям

А після неспішної пішої прогулянки Андріївським узвозом можна проїхатися фунікулером, який з 1905 року возить киян із Подолу до Верхнього міста і навпаки

ЖИВИ, ТАРАСЕ, СЕРЕД НАС!

Сергій Баранчиков

завідуюч відділу організаційно-гуманітарної роботи Закарпатської облпрофради

У стінах Ужгородського торговельно-економічного коледжу КНТЕУ (директор Лариса Павлюк, голова профкому Наталія

Тимофеева) відбувся концерт «Живи, Тарасе, серед нас», присвячений 200-річчю дня народження Тараса Шевченка. Ініціатор його проведення – Закарпатська обласна організація профспілки працівників і підприємств торгівлі, громадського харчування та послуг (голова Галина Сваричевська). На концерті були присутні члени

галузевого обкому профспілки, адміністрація закладу, викладачі й студенти. Зі сцени лунало живе Шевченкове слово, всі виступи були пройняті патріотизмом, а учасники свята одягнені в національні українські строї. Твори великого Кобзаря, які декламували студенти, були тематично різнопланові, що дало змогу присутнім поринути у вир Шевченкової поезії. Зокрема, Максим Перевуник продекламував уривок із поеми «Сон», Мирослава Устай

– з поеми «Катерина», Наталія Цап – уривок із поеми «Гайдамаки», а Людмила Тороні – поезію «Русалка».

Справжньою окрасою свята став виступ вокального ансамблю студентів-першокурсників. Лунали «Думи мої, думи мої», «Зоре моя večерня» та інші пісні на слова Тараса Шевченка. З надзвичайно піднесеним настроєм усі присутні проспівали Гімн України. Зворушливим моментом стало виконання пісні «Боже, Україну збережи», яку заспі-

вали всі учасники концерту, тримаючи запалені свічки. Організували та провели цікавий патріотичний захід викладач української літератури коледжу Ярослава Барзул і музичний керівник Людмила Пинзеник. Голова обласної організації профспілки працівників і підприємств торгівлі, громадського харчування та послуг Галина Сваричевська від імені профспілкового активу галузі щиро подякувала організаторам і учасникам свята за чудовий концерт.

Фото села з сайту mandrivnic.livejournal.com

КРАСА І ПАМ'ЯТЬ

«ГОЛЛІВУД НАД ДНІПРОМ»

Тетяна МОРГУН

спеціально для «ПВ»

Саме так назвав свою документальну стрічку режисер Олег Чорний: «Голлівуд над Дніпром. Сні з Атлантиди». Йдеться про унікальну історію села Бучак, що біля Канева на Черкащині. Впродовж майже двадцяти років – між 1950-м та 1970-м – неперевершеної краси українське село і його околиці слугували місцем для натурних зйомок цілої низки відомих і улюблених кінофільмів, що стали кінематографічною класикою. Це, зокрема, «Поєма про море» Юлії Солнцевої за сценарієм Олександра Довженка, «Вечір на Івана Купала» Юрія Іллєнка, «Українська рапсодія» Сергія Параджанова, «Сон» Володимира Денисенка, «Бумбараш» Миколи Рашеве та Аркадія Народицького та ін., пише i-pro.kiev.ua. Про маловідомі епізоди зйомок у стрічці розкажуть Лариса Кадочникова, Микола Бурляев, Михайло Іллєнко, Раїса Недашківська, Микола Рашев, Сергій Буковський, Олександр Денисенко, Сергій Якутович, Михайло Ткачук, а також мешканці Бучака, які брали участь у масових сценах. Старовинне село Бучак розташоване в сідловині між пагорбами на правому березі Дніпра посеред листяного лісу. Неповдалі – славетне джерело «Рожена криниця», із яким пов'язана легенда про похід київських князів Святослава, Ігоря й Володимира на половців. Свого часу Бучак миг похвалитися розвиненою інфраструктурою, школою, млинами, кузнями. В 1970-ті роки минулого століття село стало улюбленим місцем літнього відпочинку творчої інтелігенції. ...Дніпро. Його близькість, чарівна краса, неосянність і велич додатково оздоблюють природну розкіш Бучака. Та саме з Дніпром пов'язані не лише світлі, а й сумні та драматичні сторінки історії села. Так, скажімо, 1943 року, при форсуванні Дніпра, у боях біля Бучака загинуло близько тисяч радянських воїнів. Зрештою, село занепало, коли у 80-х розпочалося будівництво Канівської ГАЕС. Станція так і не добудувалася, однак більшу частину мешканців було відселено. А на місці нинішнього котловану утворилося озеро з чистою водою (dogoga.ua). Отже, як і давня Атлантида, чимала частка матеріальної і духовної культури поселення пішла під воду. Документальна картина «Голлівуд над Дніпром. Сні з Атлантиди», пише i-pro.kiev.ua, відбулася завдяки ініціативі режисера Олега Чорного за підтримки письменника й історика Станіслава Цалика, журналіста Дмитра Іванова й усього творчого колективу стрічки. А повне фінансування проекту забезпечило Державне агентство України з питань кіно. Водночас згаданий фільм став першим проектом у цьому жанрі компанії «Директор кіно». Стрічку буде показано цими днями, під час Одеського міжнародного кінофестивалю, і глядач дізнається не лише про кінематографічну, а й про фактичну й містичну історію Бучака, «який досі лишається для українських митців місцем особливої «творчої сили» (там само).

ПОСТАТІ | ПЕТРОЕКРАН

ЦЕЙ ЯСКРАВИЙ, ЦЕЙ НЕМОЖЛИВИЙ МОРГУНОВ

Тетяна МОРГУН

спеціально для «ПВ»

Наприкінці червня минуло п'ятнадцять років із дня смерті оригінального, популярного актора, який багатого покоління глядачів середнього й старшого віку «виросли» на цих фільмах – трійцю комічних і навіть не без чарівливості антигероїв, дрібних шахраїв-правопорушників із радянського кінематографу: Боягуза, Бовдура і Бувалого. Останній, як зазначає ru.wikipedia.org, – міцний, сильний, упевнений у собі чоловік, неформальний лідер злочинного угруповання. «Колег» Бувалого – оптимістичного й недалекого володаря червоного носа (Бовдур) та сентиментального нервового іпохондрика (Боягуз) зіграли відповідно незабутні й талановиті Юрій Нікулін і Георгій Віцин.

Навколо особистості Євгена Моргунова точаться суперечки, він справді був неоднозначним, недаремно зажив прізвиська «правдоруб», бо різав у вічі правду-матку, незважаючи на титули, полюбляв розіграші, часом на межі фолу. З іншого боку, Євген Моргунов був зразком сім'янином, люблячим і уважним, тонким поціновувачем мистецтва, прекрасно грав на фортепіано, виконуючи найскладніші класичні композиції (Рахманінов, Бетховен, Бах, Брамс, Моцарт), відзначався пересічною ерудицією. Дехто вважав його хитрим і авантюристом, інші – що в ролі Бувалого він грав самого себе. А ось, до прикладу, Георгій Віцин, людина глибокого розуму, широчезної освіченості, людина-рафінад, інтелігент у найвищому сенсі, твердо знав: Мор-

гунов – натура ніжна, чиста, сентиментальна й вразлива.

Тож зрозуміло, що Євген Моргунов був людиною складною, надто різноманітною й змістовною, аби судити про нього поверхово, нашивидкуруч.

Одного разу молодому Моргунову знадобилася характеристика стосовно його «профпридатності» для Театру кіноактора, й попри те, що він був одним із яскравих учнів Сергія Герасимова, Моргунов звернувся з відповідним проханням до Олександра Довженка, у фільмах якого грав у масовках. І Олександр Петрович написав так: «Чи має талант Моргунов? Цього я не знаю, але коли в експедиції застряне машина, Моргунов тут-таки її витягне. Чи талановитий Моргунов? Цього я не знаю, але Моргунов прекрасно переносить спеку й холод і, якщо потрібно, – невибагливий у їжі. Чи талановитий Моргунов? Цього я не знаю, проте він прекрасно вмів доїти корову й на ногах переходити грип. Такий, як Моргунов, в експедиції є незамінним...» Принаймні ясно, що Євген Моргунов – неординарна особистість. А все ж таки, чи був він талановитим? Здається, питання рито-

ролей хіба що в певний спосіб відтілює цей основний образ.

Як з'явилася знаменита «трійця»? Про це багато написано, й усі посилаються передусім на Володимира Цукермана, котрий багато років дружив з кумирами публіки, знає про трьох акторів геть усе, створив їхній музей. «Нині в його квартирі понад п'ятнадцять тисяч експонатів: у коридорі, кімнатах, на кухні, балконі й навіть на стелі», – писав свого часу Євген Черних (kr.ru/daily). Виявляється, за народження тріо зафіксовано з точністю до хвилини – 27 грудня 1960 року о 17.30 худрада «Мосфільму» затвердила виконавців короткометражки Леоніда Гайдая «Тес Барбос і незвичайний крос» (там же). Потім були «Самогонщики», «Операція «Бі»...», «Кавказька полонянка». Тріо талановитих акторів якось швидко оформилося в таку собі монолітну «ху-

«Я людина скромна, попри власну порядність...»

Євген Моргунов

ричне, бо одна лише роль Бувалого принесла акторові таку всенародну любов, якої багатьом відомих артистам не вдається захити й після десятків зіграних ролей (ru.wikipedia.org). Тим часом у його «послужному списку» понад сто зіграних у кіно ролей, кожна з яких мимохіть запам'ятовується. Згадати хоча б Соева з фільму «Покровські ворота». Та вже склалося так, що Моргунова здебільшого сприймають як актора «однієї ролі». Решта

дожню одиницю», тож її належимо оцінити й деякі інші режисери: Ельдар Рязанов («Дайте книгу скарго»), Євген Карелов («Сім стариків і одна дівчина»), Юрій Сааков («Казки російського лісу»). Однак під час перегляду робочого матеріалу в період зйомок «Кавказької полонянки» одне дошкульне зауваження Євгена Моргунова так розлізло Леоніда Гайдая, що митці всерйоз посварилися, й фактично з того часу знаменита трійця припинила існування.

ЧУТКИ І ПРАВДА

«Про Моргунова ходило чимало безглуздих пліток та чуток. І забувають, що саме він привів у мистецтво Сергія Бондарчука, «вбив» квартиру навпроти Кремля для Броневого й був готовий допомогти будь-кому», – розповів «Аргументам і фактам» Володимир Цукерман. Моргунов каламбурив, сміяв-

ся, жартував, часом гостро й ущипливо, проте невідкладно допомагав усім, що справді потребував захисту, допомагав за принципом «якщо не я, то хто ж?». І не змінювався, був таким завжди. Це в молоді роки Євген Моргунов захворів на діабет і поступово з високого стрункого красеня з пишним чубом перетворився на гладкого вели-

кого чоловіка з лисою головою. Та він не піддавався хворобі, бо останнього зустрічався із глядачами – веселий, допитливий, несподіваний, приятельний. Обожнював глядацькі усмішки, добрий гумор у залі. Тим часом у нього була діабетична стопа, пише afisha.mail.ru, і він, накульгуючи, виходив на сцену у черевку й капці. Казава, що на зйомках

упав з коня, травмував ногу. «Це було дуже сумно, бо боліла страшенно, проте вже нічого не можна було вдіяти» (там само). Наприкінці життя, розповів Володимир Цукерман, діабет зовсім його підкосив, а смерть молодшого сина, котрий 1998 року загинув у автокатастрофі, геть зламала. Батько переживе його лише на рік...

СПОРТ

БОНДАРЕНКО – КРАЩИЙ У ЄВРОПІ

Нашого співвітчизника Богдана Бондаренка континентальна легкоатлетична асоціація визнала найкращим спортсменом Європи в червні. У голосуванні брали участь експерти, вболівальники та представники ЗМІ. Як інформували «ПВ», першого місяця літа Бондаренко переміг на етапі «Діамантової ліги», повторивши рекорд Європи зі стрибків у висоту (2,42 м). Другим за підсумками голосування став угорський молотобоець Крістіан Парш, третім фінішував французький бар'єрист Паскаль Мартіно-Лягард. Серед жінок найкращою легкоатлеткою місяця визнано чеську металницю списа Барбору Шпотакову. До трійки найкращих також увійшли німкеня Малайка Міхамбо (стрибки в довжину) та французька бар'єристка Сінді Бійо.

СПАРТАКІАДА | ВИЗНАЧИЛИ КРАЩИХ

МАЙСТРИ У ВИРОБНИЦТВІ ТА СПОРТІ

На Закарпатті відбулася ювілейна Х спартакіада ПАТ «Мукачівський завод «Точприлад». Цьогоріч на традиційних змаганнях працівники підприємства визначили кращих у семи видах спорту.

Хто сильніший?

За шаховою дошкою

Сергій БАРАНЧИКОВ
спеціально для «ПВ»

З ініціативи голови профкому, члена Ради Федерації профспілок України Антонія Екшмідта співробітники ПАТ «Мукачівський завод «Точприлад» активно займаються фізичною культурою і спортом. Команда з міста над Латорицею успішно виступає у всеукраїнських спартакіадах, які організовує Професійна спілка авіабудівників України, а також в обласних міжгалузевих спартакіадах профспілок Закарпаття.

Ювілейна спартакіада підприємства пройшла, як завжди, у напруженій боротьбі. Цікавим для глядачів видався турнір із міні-футболу,

в якому перемогу здобула команда цеху № 18. Тріумфатори змагань випередили інших призерів – спортсменів цеху № 08 та цеху № 10-1. А кращими гравцями турніру стали воротар М. Мучичка (цех № 10-1), захисник В. Данілов (цех № 08), нападник В. Круть (цех № 08), бомбардир В. Магоц (цех № 18).

Тим часом у кульовій стрільбі перемогу святкували В. Фустов (цех № 08), гирьовому спорті – М. Ренко (відділ логістики), настільному тенісі – Т. Швінгола (цех № 10-4), шахах – В. Алмашій (цех № 08), шахах – Н. Лелік (цех № 16). У перетягуванні каната найсильнішою виявилася команда цеху № 08, відтак на другому й третьому місяці розташувалися представники цеху № 10-4 та цеху № 10-1.

За сумою усіх видів спорту найкращий результат продемонстрували команди цехів № 08, № 10-4 і № 10-1. Нагороди переможцям спартакіади – грамоти та грошові премії вручив голова профкому ПАТ «Мукачівський завод «Точприлад» Антоній Екшмідт.

коротко

ВЕСЛУВАННЯ

ДВІ МЕДАЛІ ЄВРОЧЕМПІОНАТУ

З 10 по 13 липня у німецькому містечку Бранденбург проходив чемпіонат Європи з веслування на байдарках і каное, в якому за медалі континентального гатунку сперечалися близько 850 спортсменів із 39 країн світу.

Україна делегувала на змагання 32 спортсмени, серед яких і олімпійський чемпіон Лондона-2012, бронзовий призер Пекіна-2008 Юрій Чебан. Однак нашої головної надії так і не судилося зійти на п'єдестал пошани. Натомість срібним призером першості Старого світу став наш Едуард Шеметило, який на дистанції 5000 м фінішував другим (22:47.687). У вирішальному заїзді він майже на хвилину від-

став від переможця змагань німця Себастьяна Брендела, на третю сходинку п'єдесталу пошани зійшов росіянин Павло Петров.

А «бронзу» нашої збірної у фінальному запливі каное-четвірок з результатом 03:20.007 принесли Денис Коваленко, Ельнур Ахадов, Дмитро Янчук і Тарас Міщук. Перше місце посіла збірна Білорусі (03:17.912), «срібло» дісталось збірній Угорщини (03:19.316).

ФУТБОЛ | У БРАЗИЛІЇ ФІНІШУВАВ ЧС

МУНДІАЛЬ У ЦИФРАХ І ФАКТАХ

У неділю фінальний свисток італійського рефері Ніколо Ріццолі підвів ризик під ювілейним ХХ чемпіонатом світу з футболу, який приймала Бразилія. На легендарній «Маракані» у Ріо-де-Жанейро у додатковий час німецька збірна зломилася спротив аргентинської команди і перемогла з рахунком 1:0. Днем раніше у поєдинку за «бронзу» голландці не залишили господарям турніру шансів навіть на втнішні нагороди, розгромивши бразильців 3:0.

Володимир ПОЛТАЄВ
спеціально для «ПВ»

Бразильський Мундіаль залишить помітний слід у футбольній історії. Завдяки видовищним іграм, непередбачуваним результатам і низці рекордів. На окремих із них зупинимось докладніше. Уп'яте поспіль чемпіоном світу стала команда, стартовий склад якої у фіналі був молодший, ніж у команді суперника. У німців середній вік гравців становив 27 років 271 день, а в аргентинців – 28 років 142 дні.

Кращим гравцем вирішального матчу виявився 22-річний Маріо Гетце, який, забивши гол на 113-й хвилині, приніс перемогу збірній Німеччини. А найціннішим гравцем турніру визнаний форвард збірної Аргентини Ліонель Мессі, який у семи матчах забив чотири голи. Приз кращому голкіперу вручили німцю Мануелю Нойеру, який пропустив лише чотири м'ячі у семи матчах. Кращим молодим футболістом став француз Поль Погба, на рахунок якого один гол і дві голеві передачі в п'яти матчах. Приз Fair Play ЧС-2014 діс-

тався збірній Колумбії, яка отримала лише п'ять жовтих карток у п'яти матчах турніру, натомість найбільш грубою командою чемпіонату стали господарі, у пасиві яких 14 «гірчичників» у семи матчах. Кращим бомбардиром Мундіалю визнали півзахисника збірної Колумбії Хамеса Родрігеса, який забив шість голів у п'яти матчах. «Срібний м'яч» дістався німцю Томасу Мюллеру, в активі якого п'ять влучних «пострілів», замкнув трійку кращих голедорів голландець Арьєн Роббен із чотирма голами. Уперше в історії світових футбольних першостей титул у Латинській Америці здобула європейська збірна. Крім того, Старий світ виборов третій Мундіаль поспіль (Італія, Іспанія, Німеччина), чого раніше ніколи не траплялося. Це рекорд для континентальної конфедерації. Німеччина стала чемпіоном світу вчетверте в історії і зрівнялася за цим показником з Італією. Прикметно, що всі збірні, які вигравали чемпіонати світу більш як три рази, ставали вчетверте

кращими через 24 роки після третього чемпіонства. Так, Бразилія виграла у 1994 році після тріумфу в 1970-му, Італія у 2006-му після 1982-го, Німеччина у 2014-му після 1990-го. У 1990-му, до речі, у фіналі німці перемогли також аргентинців із таким самим рахунком 1:0. Цьогоріч підопічні Іоахіма Льова забили на турнірі 18 голів, повторивши найвищий показник, якого досягла Бразилія на переможному для себе ЧС-2002. Гол Гетце став 171-м на чемпіонаті світу, що стало повторенням результативності ЧС-1998. А форвард збірної Німеччини Мирослав Клозе встановив рекорд чемпіонатів світу за кількістю забитих голів у фіналах Мундіалю. Тепер на рахунок 36-річного нападника, який іще не вирішив, чи завершувати кар'єру у збірній, 16 голів. Він на один м'яч перевершив рекорд бразильця Роналдо.

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА

АДАПТУЄМО ДІТЕЙ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ

На головній спортивній арені країни відбулася культурно-мистецька акція в рамках реалізації програми соціальної адаптації дітей переселенців зі східних регіонів країни.

Організаторами заходу виступили управління сім'ї, молоді та спорту Департаменту освіти і науки, молоді та спорту (КМДА) і Київський міський центр сім'ї «Родинний дім» за підтримки Київського міського відділення НОК України, Всеукраїнської благодійної організації «Фонд Кличко» та ФК «Динамо». Захоплені мультимедійне шоу в музеї досягнень братів Кличків відтворили для присутніх атмосферу боксерських поєдинків за їхньою участю.

Зазначимо, що Віталій і Володимир Клички передали для виставки близько 70 експонатів, серед яких чемпіонські пояси, медалі, кубки та інші почесні трофеї. Також діти були в захопленні від музею історії НСК «Олімпійський». Там вони дізналися про історичні події та грандіозні матчі, які відбувалися на стадіоні з 1923 року, відчували себе справжніми футболістами й милувалися красою стадіону головної спортивної арени України.

